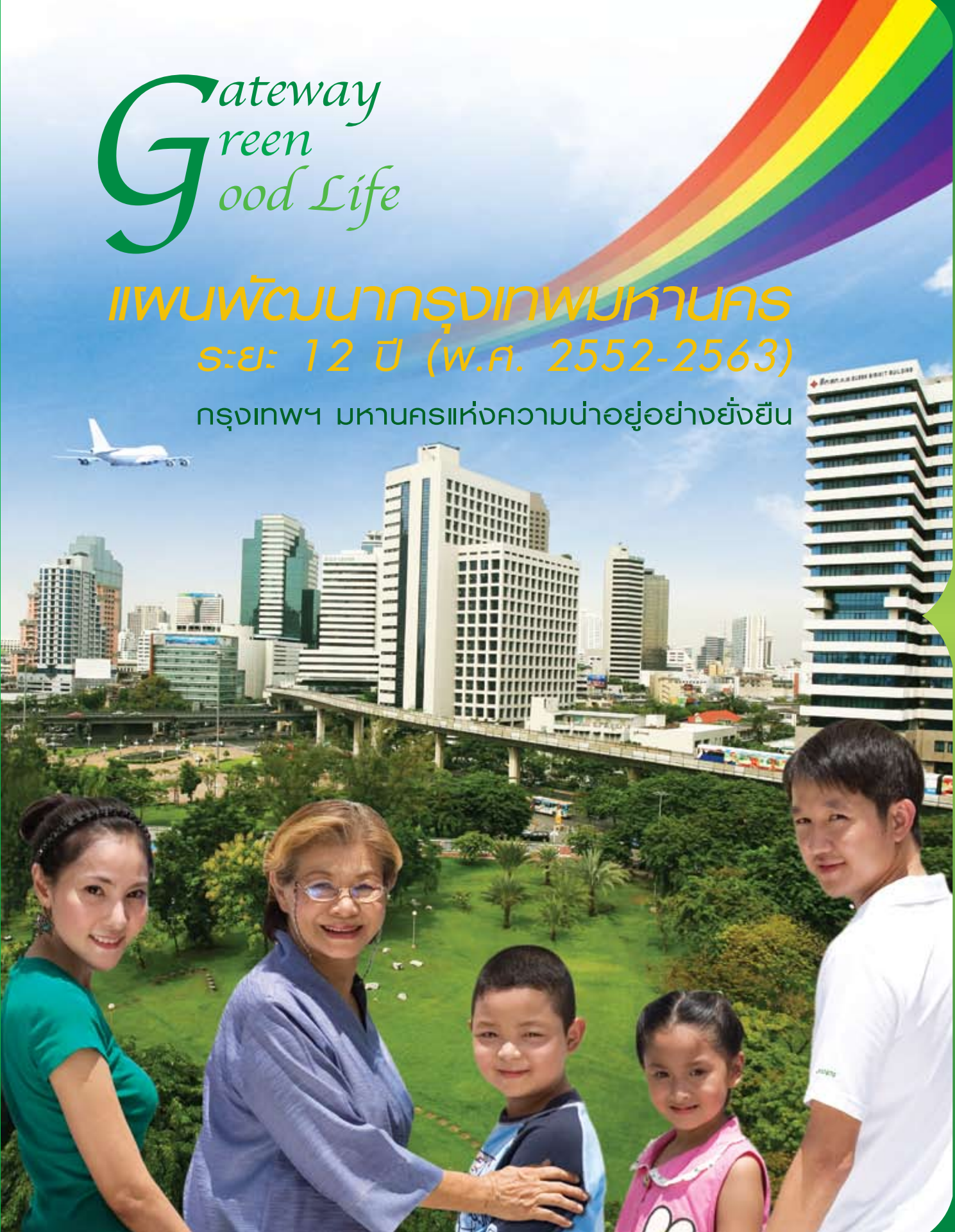
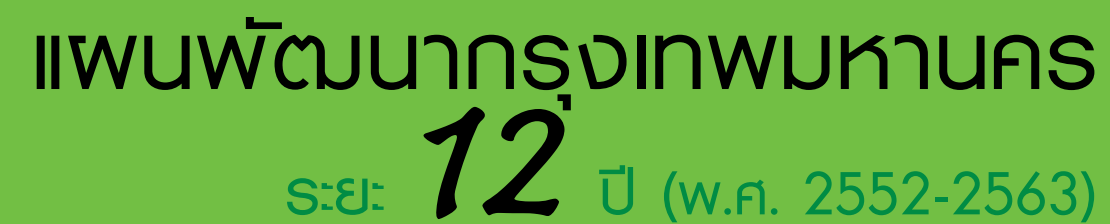

Gateway
reen
ood Life

แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร
ระยะ 12 ปี (พ.ศ. 2552-2563)

กรุงเทพฯ มหานครแห่งความน่าอยู่อย่างยั่งยืน

กรุงเทพฯ มหานครแห่งความน่าอยู่อย่างยั่งยืน

คำนำ

ในช่วงระยะเวลากว่า 30 ปีที่ผ่านมา กรุงเทพมหานครได้มีการกำหนดกรอบเนื้อหาและควบคุมการพัฒนาโดยจัดทำเป็นแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2520-2524) ถึงฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2545-2549) ซึ่งแต่ละฉบับนั้นมีเป้าหมายของการพัฒนาที่แตกต่างกัน ตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

ตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ได้กำหนดแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐให้รัฐบาลที่เข้ามาบริหารงานต้องดำเนินการประกอบกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 โดยรัฐบาลได้จัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2548-2551 ขึ้น และกำหนดให้ส่วนราชการต่างๆ ทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดินดังกล่าว

กรุงเทพมหานครในฐานะองค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษมีภาระหน้าที่ในการบริหารจัดการตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ตลอดจนกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่กรุงเทพฯ ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม สุขอนามัย การศึกษา ฯลฯ ดังนั้น เพื่อให้การบริหารและพัฒนากรุงเทพฯ มีทิศทางการทำงานที่ชัดเจน จึงได้มีการจัดทำแผนบริหารราชการกรุงเทพมหานครขึ้น ซึ่งแผนบริหารราชการกรุงเทพมหานครฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบันจะสิ้นสุดลงใน พ.ศ. 2551

กรุงเทพมหานครมีความเห็นว่าควรกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนากรุงเทพฯ ระยะยาว กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาระยะยาว เพื่อเป็นกรอบแนวทางหลักในการพัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็นมหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน จึงได้จัดทำแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 12 ปี (พ.ศ. 2552-2563) โดยจะแบ่งช่วงการพัฒนาเป็น 3 ระยะ ระยะละ 4 ปี ตามวาระของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเพื่อประโยชน์ของกรุงเทพฯ ในระยะยาวต่อไป

♦ สารบัญ

คำนำ

บทที่ 1	กรุงเทพมหานคร : จากอดีต ปัจจุบัน สู่อนาคต	
	• ความเป็นมาของการปกครองท้องถิ่นของกรุงเทพฯ	6
	• กรุงเทพฯ ในปัจจุบัน	8
	• กรุงเทพฯ ในอนาคต	14
	• กรอบการพัฒนาระดับภาคมหานคร	14
	• กรอบการพัฒนาระดับเมือง	23
บทที่ 2	12 ปี บนเส้นทางสู่มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน	
	• วิสัยทัศน์การพัฒนากรุงเทพฯ (Vision of Bangkok 2020)	26
	• การเป็นมหานครศูนย์กลางภูมิภาค (Gateway)	28
	• การเป็นเมืองที่มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Green)	32
	• การเป็นชุมชนน่าอยู่ (Good Life)	38
บทที่ 3	ยุทธศาสตร์หลักเพื่อความยั่งยืน	
	• ผู้นำการเชื่อมโยงภูมิภาคอย่างบูรณาการ : ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแบบบูรณาการเพื่อมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางภูมิภาค (Strengthening Infrastructure for Regional Mega-City)	49
	• กล้าแข็งสู่การแข่งขันทางเศรษฐกิจวิทยาการ : ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาศักยภาพเมืองเพื่อก้าวทันการแข่งขันทางเศรษฐกิจและเป็นมหานครแห่งการเรียนรู้ (Developing Strong Economy and Knowledge-based Society)	52
	• วิถีประชาเปี่ยมสุขอย่างมีดุลยภาพ : ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็นมหานครแห่งสิ่งแวดล้อม (Striving for Green Bangkok)	55
	• ชุมชนน่าอยู่ ดำรงเอกลักษณ์ความเป็นไทยในสากล : ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็นมหานครแห่งคุณภาพชีวิตที่ดีและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม (Providing Good Quality of Life in Cultural Mega-City)	61
	• มหานครต้นแบบแห่งการบริหารและบริการเป็นเลิศ : ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการ เพื่อเป็นต้นแบบด้านการบริหารมหานคร (Mastering Best Service and Mega-City Management)	68
บทที่ 4	ปณิธานของกรุงเทพมหานคร	
	• สภาพเอื้ออำนวยต่อการดำเนินธุรกิจ	76
	• โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก	77
	• ด้านคุณภาพชีวิต	82
	• บทส่งท้าย	94

บรรณานุกรม

♦ บทที่ 1

กรุงเทพฯ :

จาก อดีต
ปัจจุบัน
สู่อนาคต

♦ บทที่ 1 : *กรุงเทพฯ :* *จากอดีต ปัจจุบัน สู่อนาคต*

กรุงเทพฯ มีประวัติความเป็นมาในฐานะเมืองหลวงแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ยาวนานกว่า 226 ปี บนเส้นทางของกาลเวลาได้สร้างความเจริญเติบโตและกระแสนารการพัฒนาหลากหลายด้านให้แก่มหานครแห่งนี้อย่างต่อเนื่อง การสร้างและการเติบโตขึ้นเป็นมหานครของกรุงเทพฯ ในแต่ละช่วงเวลามีกรอบแห่งการพัฒนาซึ่งได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอเพื่อให้มหานครแห่งนี้มีการพัฒนาที่สมดุลและน่าอยู่อาศัยทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ความเป็นมาของการปกครองท้องถิ่นของกรุงเทพฯ

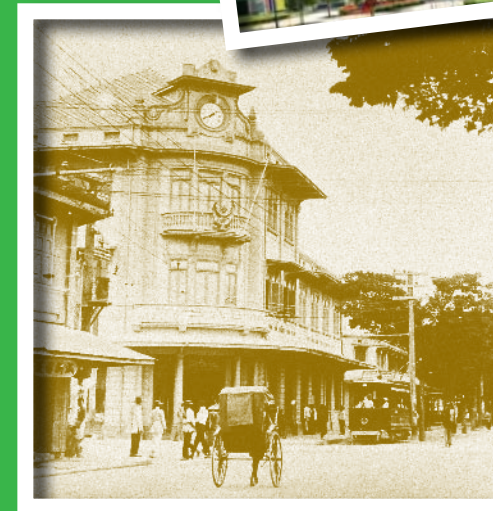
กรุงเทพฯ เดิมเรียกกันว่า “เมืองบางกอก” เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงปราบดาภิเษกเป็นปฐมบรมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างเมืองบางกอกขึ้นเป็นเมืองหลวงใหม่แทนกรุงธนบุรี โดยสืบทอดขนบทางศิลปวัฒนธรรมจากกรุงศรีอยุธยา ทรงทำพิธียกเสาหลักเมือง เมื่อวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2325 แล้วเสด็จขึ้นเสวยราชสมบัติ ในวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2325 โดยพระราชทานนามพระนครนี้ว่า “กรุงเทพมหานคร บวรรัตนโกสินทร์ มหินทรายุธยา มหาดิลกภพ นพรัตนราชธานีบูรีรมย์ อุดมราชนิเวศน์มหาสถาน อมรพิมานอวตารสถิต สักกะทัตติยวิษณุกรรมประสิทธิ์”

ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 4 ทรงเปลี่ยนชื่อพระนครจาก *บวรรัตนโกสินทร์* เป็น *อมรรัตนโกสินทร์* โดยมีฐานะในการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นจังหวัดพระนคร ครั้นในสมัยรัชกาลที่ 5 ทรงให้จัดการปกครองกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นนครหลวงแบบ Board of Councillorship โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการที่มีความรู้ความเข้าใจงานปกครองท้องถิ่น รวมกันเป็นคณะกรรมการ (คอมมิตตี-Committee) จัดบริหารนครหลวง คือกรุงเทพฯ ในรูปแบบเทศบาล ทว่าการทำงานของคณะกรรมการล่าช้า จึงทรงยกเลิกคณะกรรมการ แล้วให้ใช้พระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องที่ ให้เสนาบดีกระทรวงเมืองซึ่งต่อมาคือกระทรวงนครบาล ทำหน้าที่ปกครองบังคับบัญชามณฑลพระนคร ประกอบด้วยพื้นที่พระนครธนบุรี นนทบุรี ปทุมธานี นครเขื่อนขันธ์ สมุทรปราการ รัตนบุรี และมิ้นบุรี

ครั้นถึงสมัยรัชกาลที่ 6 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้โอนกระทรวงนครบาลมารวมกับกระทรวงมหาดไทย ให้จัดตั้งตำแหน่งสมุหพระนครบาล ปกครองมณฑลกรุงเทพ โดยใช้ระเบียบข้อบังคับพิเศษที่แตกต่างจากมณฑลอื่นๆ

ล่วงถึงสมัยรัชกาลที่ 7 หลังจากมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ในปีต่อมาคือ พ.ศ. 2476 ได้มีการประกาศยกเลิกมณฑล จัดให้มีระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค เป็นจังหวัด อำเภอ ดังนั้น มณฑลกรุงเทพจึงถูกยกเลิกไปด้วย พื้นที่นครหลวงจึงเป็นเพียงจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี นอกจากนี้ ยังมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล กำหนดให้ท้องถิ่นที่จะยกฐานะการปกครองท้องถิ่นเป็นเทศบาลนครได้ ต้องมีขนาดประชากร 30,000 คนขึ้นไป และมีการกระจายตัวเชิงพื้นที่ไม่ต่ำกว่า 1,000 คนต่อหนึ่งตารางกิโลเมตร

เทศบาลนครกรุงเทพได้ถือกำเนิดขึ้นใน พ.ศ. 2479 โดยการออกพระราชบัญญัติจัดตั้งเทศบาลนครกรุงเทพ พ.ศ. 2480 โดยเข้าสำนักงานอยู่ละแวกถนนกรุงเกษม แต่สถานที่ไม่อำนวยให้หน่วยงานต่างๆ เข้าไปรวมอยู่ได้ทั้งหมด เช่น กองโยธา กองรักษาความสะอาด ต้องแยกไปอยู่ที่อื่น ส่วนกองสาธารณสุขยังอยู่ในกระทรวงมหาดไทย ทำให้การดำเนินงานไม่สะดวกและเปลืองค่าเช่าสถานที่ ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2484 จึงได้ย้ายสำนักงานมาตั้งที่ตำบลเสาชิงช้าอันเป็นที่ตั้งศาลาว่าการกรุงเทพมหานครปัจจุบัน

จนกระทั่ง พ.ศ. 2514 รัฐบาลสมัยคณะปฏิวัติภายใต้การนำของจอมพล ถนอม กิตติขจร จึงมีการรวมเทศบาลทั้งสองเข้าด้วยกันเป็น “นครหลวงกรุงเทพธนบุรี” ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 24 ลงวันที่ 21 ธันวาคม กำหนดให้ตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัด เรียกว่า “ผู้ว่าราชการนครหลวงกรุงเทพธนบุรี” และมีรองผู้ว่าราชการ 2 คน การดำเนินงานของเทศบาลนครหลวงกรุงเทพธนบุรีสิ้นสุดลงภายในระยะเวลา 1 ปี โดยการประกาศยกเลิกตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 335 เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 จัดการปกครองรูปแบบพิเศษ “กรุงเทพมหานคร” (Bangkok Metropolis) มีฐานะเป็นจังหวัด มีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นข้าราชการการเมือง ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรี การดำเนินกิจการได้รวมกิจการของนครหลวงกรุงเทพธนบุรี องค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพธนบุรี เทศบาลนครหลวงสุขาภิบาลนครหลวงเข้าด้วยกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การพัฒนานครหลวงมีประสิทธิภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ต่อมาได้เกิดความไม่สงบจากเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2517 ประกาศขึ้นใช้ โดยมีมาตรา 16 บัญญัติว่าการปกครองท้องถิ่นทุกระดับ รวมทั้งนครหลวงให้มีสภาท้องถิ่นและผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารปกครองท้องถิ่น มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่นนั้น จากนั้นได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518 ขึ้นในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2518 โดยพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวได้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 335 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 และตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518 มาตรา 6 ได้บัญญัติให้กรุงเทพฯ แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็นเขตและแขวง สำหรับพื้นที่เขตคืออำเภอเดิม ส่วนพื้นที่แขวงคือตำบลเดิม และพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวกำหนดให้กรุงเทพมหานครเป็นทบวงการเมือง มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นนครหลวง มีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มาจากการเลือกตั้ง และเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารงาน โดยอยู่ในตำแหน่งตามวาระคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง ซึ่งกรุงเทพมหานครได้จัดให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครขึ้นเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2518

ต่อมาในวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2528 สภาผู้แทนราษฎรก็ได้ลงมติรับหลักการเป็นเอกฉันท์ให้ความเห็นชอบกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 โดยพระราชบัญญัติดังกล่าว กำหนดให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภาเขต ซึ่งวันเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร กำหนดให้มีขึ้นในวันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2528 สำหรับสมาชิกสภาเขต ให้มีการเลือกตั้งในวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2528 ซึ่งถือเป็นครั้งแรกที่กฎหมายกำหนดให้มีสมาชิกสภาเขตของกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพฯ ในปัจจุบัน

ด้วยกระแสการพัฒนาในปัจจุบันที่ความเชื่อมโยงของกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิถีแห่งความเป็นเมืองหลักของโลกส่งผลให้กรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลางของกิจกรรมต่างๆ ที่มีห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ในระดับที่ใหญ่กว่าขอบเขตการปกครองของกรุงเทพฯ การใช้ประโยชน์ที่ดินต่างๆ ที่มีความเชื่อมโยงกันมีที่ตั้งกระจายอยู่ในพื้นที่ที่เรียกว่า “ภาคมหานคร” ซึ่งประกอบด้วยกรุงเทพฯ และปริมณฑล (Bangkok Metropolitan Region: BMR) ครอบคลุมพื้นที่ 6 เขตการปกครอง ได้แก่ กรุงเทพฯ และอีก 5 จังหวัดปริมณฑล คือ สมุทรปราการ ปทุมธานี สมุทรสาคร นครปฐม และนนทบุรี ส่วนที่เป็น BMR นี้มีพื้นที่ทั้งหมด 7,761.6 ตารางกิโลเมตร โดยพื้นที่ดังกล่าวเป็นเขตที่เรียกว่า เขตมหานคร (Metropolis) ที่หมายถึง เขตพื้นที่ที่มีเมืองศูนย์กลางและมีพื้นที่เมืองอื่นๆ อยู่ล้อมรอบเมืองศูนย์กลางดังกล่าว โดยเขตพื้นที่เมืองที่ล้อมรอบเหล่านี้มีการผสมผสานทางเศรษฐกิจและสังคมกับเมืองศูนย์กลาง (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม, 2524)

การเกิด “ภาคมหานคร” เป็นผลจากนโยบายการพัฒนาในระดับประเทศที่ไม่ได้มุ่งเน้นเฉพาะกรุงเทพฯ แต่มีการขยายการพัฒนาด้านต่างๆ ไปในเขตจังหวัดปริมณฑล อาทิ ระบบสาธารณูปโภคต่างๆ ที่ส่งผลให้มีการขยายขอบเขตไปตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ปริมณฑลมากขึ้น การย้ายสถานที่ราชการสำคัญๆ ไปในเขตปริมณฑล โดยเฉพาะที่จังหวัดนนทบุรี ตลอดจนมีการลงทุนด้านอสังหาริมทรัพย์อันเป็นผลจากความต้องการที่อยู่อาศัยทั้งจากประชากรในพื้นที่ ผู้ที่เข้ามาทำงานในพื้นที่ และผู้ที่ต้องการบ้านพักอาศัยในราคาที่ไม่แพงนัก เนื่องจากบ้านที่อยู่ในเมืองชั้นในและชั้นกลางของกรุงเทพฯ มีราคาสูง ทำให้มีการย้ายบ้านเรือนออกไปอยู่ตามชานเมือง หรือพื้นที่ในจังหวัดใกล้เคียงมากขึ้น เขตพื้นที่ที่อยู่ติดกับกรุงเทพฯ ของจังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม จึงมีโครงการบ้านจัดสรรเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก จนในปัจจุบันเองแทบไม่สามารถแยกเขตของกรุงเทพฯ กับเขตของจังหวัดปริมณฑลได้เลย เพราะพื้นที่ของความเป็นเมืองและกิจกรรมต่างๆ มีความต่อเนื่องกันจนเรียกได้ว่าเป็นเมืองเดียวกันในทุกๆ ด้าน

การเกิด “ภาคมหานคร”

เป็นผลจากนโยบาย

การพัฒนาในระดับประเทศ

ที่ไม่ได้มุ่งเน้นเฉพาะ

กรุงเทพฯ แต่มีการ

ขยายการพัฒนาด้านต่างๆ

ไปในเขตจังหวัดปริมณฑล

◆ ด้านเศรษฐกิจ

กรุงเทพฯ และปริมณฑลพัฒนาจนกลายเป็นฐานเศรษฐกิจหลักของประเทศ ทั้งการเป็นศูนย์บริหารทางเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม ตลอดจนการติดต่อนานาชาติมาโดยตลอด จนพัฒนาเป็นศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจและการค้า การบริการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ถูกจัดลำดับให้เป็นมหานครที่มีขนาดใหญ่อันดับที่ 15 ของโลก นอกจากนั้น ยังเป็นศูนย์กลางทางการบินนานาชาติที่ใหญ่ที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้วยความเป็นศูนย์กลางในหลายๆ ด้าน ส่งผลให้กรุงเทพฯ และปริมณฑลมีบทบาทหรือสัดส่วนในการผลิตถึงร้อยละ 51 ของผลผลิตรวมของประเทศ และในอนาคตข้างหน้า จะทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการส่งเสริมเศรษฐกิจการค้าของประเทศให้สามารถเปิดเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจนานาชาติ

♦ ด้านสังคม

ด้วยความเป็นมหานครที่เป็นศูนย์กลางทางการเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจของประเทศและภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กรุงเทพฯ จึงมีสิ่งอำนวยความสะดวกทางสังคม มีสาธารณูปโภคต่างๆ อย่างครบสมบูรณ์ จากการที่ทิศทางการขยายตัวของชุมชนและการใช้ที่ดินที่ไม่เหมาะสม รูปแบบการขยายตัวทางพื้นที่ของกรุงเทพฯ และปริมณฑลจึงเป็นไปในลักษณะที่กระจุกกระจาย แผ่ขยายไปตามโครงข่ายระบบบริการพื้นฐานสำคัญ โดยเฉพาะตามแนวนนสายหลัก ทำให้เกิดปัญหาความแออัด ปัญหาการจราจร การขาดแคลนที่อยู่อาศัย และมลพิษทางด้านสิ่งแวดล้อมที่รุนแรงมากขึ้นโดยลำดับ

การเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมและการค้า การบริการของกรุงเทพฯ นำมาซึ่งปัญหาการปรับตัวของแรงงานอพยพ โดยแรงงานที่อพยพเข้ามาทำงานทำในกรุงเทพฯ และปริมณฑลได้สร้างปัญหาด้านที่อยู่อาศัยและชุมชนแออัด มีผู้อยู่อาศัยอยู่ในแหล่งเสื่อมโทรมถึงประมาณ 2 ล้านคน รวมทั้งก่อให้เกิดปัญหาด้านคุณภาพชีวิต จึงจำเป็นต้องมีมาตรการช่วยเหลือด้านการจัดหาที่อยู่อาศัย การเพิ่มพูนทักษะความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ รวมถึงลดทั้งการขยายบริการพื้นฐานทางสังคม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนยากจนในเขตเมืองให้ดีขึ้น

♦ ด้านจราจร

จากการมีกิจกรรมกระจุกตัวอยู่อย่างหนาแน่นและแรงงานที่อพยพเข้ามาสู่ภาคมหานคร ทำให้เกิดปัญหาระบบโครงข่ายคมนาคมขนส่งไม่สามารถรองรับการเจริญเติบโตและการเพิ่มจำนวนประชากรอย่างรวดเร็วและตอบสนองอย่างเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนที่เดินทางถึง 18 ล้านเที่ยวต่อวัน การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินจากแปลงเกษตรกรรมขนาดใหญ่มาเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบเมืองโดยไม่มีการวางแผนรองรับอย่างเหมาะสม ส่งผลให้พื้นที่ถนนในกรุงเทพฯ มีปริมาณต่ำกว่ามาตรฐานของความเป็นเมืองที่มีการเดินทางอย่างสะดวก (กรุงเทพฯ มีพื้นที่ถนนประมาณร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับพื้นที่เมืองทั้งหมด ในขณะที่มหานครโตเกียวมีพื้นที่ถนนคิดเป็นร้อยละ 23 และมหานครนิวยอร์กมีพื้นที่ถนนคิดเป็นร้อยละ 38) อีกทั้งประชาชนส่วนมากยังมีความต้องการในการใช้รถยนต์ส่วนตัวเพื่อสนองความต้องการส่วนบุคคลซึ่งรองรับจำนวนคนในการเดินทางในปริมาณน้อยและต้องการพื้นที่มาก ระบบขนส่งมวลชนส่วนใหญ่ยังใช้เส้นทางร่วมกับรถยนต์ส่วนบุคคล ส่วนการเดินทางด้วยระบบขนส่งมวลชนบนรางมีเพียงประมาณร้อยละ 3 ของปริมาณการเดินทางทั้งหมด เนื่องจากโครงข่ายยังไม่ครบสมบูรณ์และขาดการวางแผนการจัดการแบบบูรณาการกับการเดินทางประเภทอื่นๆ

♦ ด้านสิ่งแวดล้อม

กรุงเทพฯ ต้องประสบปัญหาจากการเกิดน้ำท่วมมาอย่างต่อเนื่องและทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นทุกปี นอกจากนั้น ยังเกิดปัญหาทางสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ตามมาอีก เช่น ความหนาแน่นของการจราจรทำให้เกิดมลภาวะที่เป็นพิษทางอากาศ การเพิ่มขึ้นของประชากรในกรุงเทพฯ และการอพยพเข้ามาของผู้มีภูมิลำเนาในจังหวัดอื่นๆ หรือประชากรแฝง ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดจิตสำนึกสาธารณะ (Public Mind) ต่อความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการรักษาสิ่งแวดล้อมเมือง และไม่ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นฐานรากของการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ส่วนที่ดินมีราคาแพงและพลังงานก็มีราคาสูงขึ้น อีกทั้งยังมีอุปสรรคด้านต้นทุนในการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง เนื่องจากปัจจุบันกรุงเทพมหานครยังมิได้นำหลักการที่ว่าผู้ก่อมลพิษต้องเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle: PPP) มาใช้อย่างเป็นรูปธรรม จึงทำให้กรุงเทพมหานครต้องเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายในการรักษาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการที่ทุกภาคส่วนร่วมกันก่อ และกรุงเทพมหานครไม่สามารถจัดการปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นในพื้นที่ได้อย่างเบ็ดเสร็จ

♦ ด้านการบริหารจัดการ

กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับด้านบุคลากร พ.ศ. 2548 กรุงเทพมหานครมีข้าราชการและลูกจ้างโดยรวมจำนวน 100,008 คน และ พ.ศ. 2549 มีข้าราชการและลูกจ้างโดยรวม จำนวน 96,920 คน โดยตั้งประมาณการรายรับประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548-2550 เป็นจำนวนเงิน 31,000 ล้านบาท 35,000 ล้านบาท และ 39,000 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งในช่วงระยะเวลา 3 ปีข้างต้น กรุงเทพมหานครสามารถจัดเก็บรายได้เป็นจำนวนเงิน 36,714 ล้านบาท 43,613 ล้านบาท และ 43,413 ล้านบาท ซึ่งสูงกว่าที่ประมาณการไว้ คิดเป็นร้อยละ 18 ใน พ.ศ. 2548 ร้อยละ 25 ใน พ.ศ. 2549 และร้อยละ 11 ใน พ.ศ. 2550

เมื่อพิจารณาจากสัดส่วนรายได้ทั้งหมดจะพบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นรายได้ที่หน่วยราชการอื่นจัดเก็บให้ ซึ่งรายได้ในส่วนนี้เฉลี่ยในช่วง 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 74.61 ของรายได้ทั้งหมด ส่วนรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษีอากรที่จัดเก็บเอง (ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย อากรฆ่าสัตว์) คิดเป็นร้อยละ 19.24 ซึ่งเป็นการจัดเก็บที่สูงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 15.62 เมื่อเปรียบเทียบกับระหว่าง พ.ศ. 2550 และ พ.ศ. 2548 ในขณะเดียวกันยังพบว่า กรุงเทพมหานครสามารถเพิ่มรายรับจากการบริหารทรัพย์สิน คิดเป็นร้อยละ 138.06 ใน พ.ศ. 2549 และร้อยละ 82.86 ใน พ.ศ. 2550 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหารเงินและทรัพย์สินเป็นอย่างดี

กรุงเทพมหานครได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายโดยรวม (รวมงบประมาณรายจ่ายประจำของกรุงเทพมหานครและเงินอุดหนุนจากรัฐบาล) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548-2550 จำนวน 35,000 ล้านบาท 36,077 ล้านบาท และ 53,195 ล้านบาท ตามลำดับ โดยสามารถเบิกจ่ายได้ คิดเป็นร้อยละ 67.72 ใน พ.ศ. 2548 ร้อยละ 73.27 ใน พ.ศ. 2549 และร้อยละ 76.82 ใน พ.ศ. 2550 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดจะพบว่า การจัดสรรงบประมาณในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2548-2550 โดยส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นไปที่ยุทธศาสตร์ด้านการจราจร ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านคุณภาพชีวิต ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 28 ร้อยละ 23 และร้อยละ 20 ของงบประมาณทั้งหมด อนึ่ง ได้มีการประมาณการรายรับและรายจ่ายประจำของกรุงเทพมหานคร ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552-2555 ซึ่งส่วนต่างของรายรับและรายจ่ายประจำจะเป็นกรอบงบประมาณที่สามารถนำมาประกอบการพิจารณากำหนดโครงการพัฒนาที่จำเป็นในช่วงระยะเวลาของแผนฯ ได้

กรุงเทพมหานคร
เป็นองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ
ที่มีการบริหารจัดการ
อย่างมีประสิทธิภาพ

กรุงเทพฯ ในอนาคต

แนวโน้มการขยายตัวของประชากรในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ในอนาคตจะยังคงขยายตัวต่อไป แต่ในอัตราที่ชะลอตัวลงอันเนื่องมาจากผลของนโยบายการกระจายความเจริญออกสู่ส่วนภูมิภาคในระยะที่ผ่านมา และเป็นที่น่าคิดว่าสัดส่วนของประชากรในเขตกรุงเทพฯ จะลดลงจากร้อยละ 42 เหลือประมาณร้อยละ 34 ของประชากรในเขตเมืองใน 20 ปีข้างหน้า ทั้งนี้ จากการที่เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และบริการของประเทศยังคงกระจุกตัวในบริเวณมหานคร และโอกาสการมีงานทำสูงกว่าภาคอื่นๆ จึงมีการอพยพของประชาชนเข้ามาอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลเพิ่มขึ้น จนปัจจุบันมีขนาดของประชากรถึง 7.7 ล้านคนที่อาศัยอยู่ในมหานคร จากจำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองทั่วประเทศประมาณ 18.3 ล้านคน ทั้งนี้คิดว่าในระยะ 20 ปีข้างหน้า จำนวนประชากรในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลจะเพิ่มขึ้นเป็น 12 ล้านคน ซึ่งจะมีความต้องการด้านโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ รวมถึงบริการทางสังคมต่างๆ ที่เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก เกิดการขยายการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบมหานครต่อเนื่องไปยังจังหวัดที่อยู่ใกล้เคียง ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินในบริเวณพื้นที่ติดกับกรุงเทพฯ การใช้ประโยชน์ที่ดินต่อเนื่องเป็นระดับภูมิภาค และส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านการกายภาพของพื้นที่เป็นอย่างมาก กรอบการวางแผนการพัฒนาของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน จึงได้ขยายพื้นที่วางแผนให้ครอบคลุมพื้นที่รวมจังหวัดปริมณฑลเข้าไปด้วย แทนที่จะเป็นการพัฒนากรุงเทพฯ เพียงพื้นที่เดียวเหมือนที่เคยเป็นมาในอดีต

กรอบการพัฒนาระดับภาคมหานคร

การพัฒนาภาคมหานครในอนาคตจำเป็นต้องพิจารณาทั้งสองปัจจัย ทั้งในแง่ของประเด็นการพัฒนาที่มีความหลากหลายและซับซ้อนขึ้น และในแง่ของเชิงพื้นที่ที่จะต้องวางตำแหน่งในเชิงเศรษฐกิจของภาคมหานครที่สัมพันธ์กับทุกกรอบการพัฒนาเชิงพื้นที่ ทั้งระดับโลก ระดับอาเซียน ระดับประเทศ ระดับภาคมหานครกับภาคกลางตอนล่าง ระดับกรุงเทพฯ ระดับส่วนหนึ่งของมหานคร ระดับย่านและระดับชุมชน ดังนั้น ในกรอบการวางแผนพัฒนากรุงเทพฯ จึงต้องเป็นกรอบของภาคมหานคร ซึ่งต้องการความร่วมมือจากทุกภาคการพัฒนา โดยมีหน่วยงานหลัก 3 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย และสำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร โดยได้คาดการณ์สถานการณ์ของกรุงเทพฯ และได้กำหนดลำดับขั้นและทิศทางการพัฒนาไว้ดังนี้

*การพัฒนาภาคมหานคร
ในอนาคต จำเป็นอย่างยิ่ง
ที่จะต้องพิจารณา
ทั้งสองปัจจัยทั้งในแง่ของ
ประเด็นการพัฒนา
ที่มีความหลากหลาย
และซับซ้อนขึ้น
และในแง่ของเชิงพื้นที่*

◆ **ระยะ 5 ปี** กรุงเทพฯ จะเป็นมหานครที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และโบราณสถานที่ได้รับการบูรณะฟื้นฟู เป็นมหานครสีเขียวที่ปลอดภัยจากน้ำท่วม พร้อมทั้งมีระบบคมนาคมขนส่งที่สะดวกและเชื่อมโยงในระดับภูมิภาคเพื่อรองรับการที่ประเทศไทยจะเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวและบริการที่เชื่อมโยงกันในกลุ่มอาเซียน โดยมีบทบาทให้เป็นมหานครชั้นนำระดับโลกด้านการท่องเที่ยวและเป็นมหานครชั้นนำด้านการคมนาคมขนส่งทางอากาศ การค้าและบริการ การสาธารณสุขและการแพทย์ในระดับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

◆ **ระยะ 15 ปี** กรุงเทพฯ จะเป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงระบบคมนาคมขนส่งระดับภูมิภาค เพื่อกระจายความเจริญของภาคมหานครไปสู่พื้นที่โดยรอบ และเป็นศูนย์กลางการให้บริการด้านการสาธารณสุขและการแพทย์ พร้อมทั้งเป็นเมืองที่มีอุตสาหกรรมสะอาดปราศจากการก่อให้เกิดมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม ซึ่งอยู่บนพื้นฐานการวิจัยและพัฒนา เพื่อรองรับการที่ประเทศไทยจะเป็นประเทศอุตสาหกรรมในอนาคตและเป็นศูนย์กลางสุขภาพ

♦ **ระยะ 30 ปี** กรุงเทพฯ จะเป็นพื้นที่ที่น่าอยู่ที่มีการเดินทางสะดวกสบาย คล่องตัว และเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งทุกระบบเข้าด้วยกัน บนรากฐานการพัฒนาเมืองที่สมดุล ซึ่งเป็นเมืองที่เหมาะสมแก่การอยู่อาศัย และมีการพัฒนาที่มีความสมดุลระหว่างเมืองและชนบท โดยจะมีบทบาทเป็นมหานครที่น่าอยู่ในระดับเอเชียบนพื้นฐานของเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมที่ดี ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ

♦ **ระยะ 50 ปี** กรุงเทพฯ จะเป็นพื้นที่ที่มีการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน น่าอยู่อาศัย และมีศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ควรแก่การดำรงรักษาไว้ พร้อมทั้งมีความสะดวกในการคมนาคมขนส่ง เพื่อการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคอย่างสมดุลโดยผ่านการเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งและเป็นภาคที่มีเมืองซึ่งมีความรุ่งเรืองทางศิลปวัฒนธรรมและมีสิ่งแวดล้อมที่ดี ชุมชนน่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ

จากลำดับขั้นการพัฒนาทั้ง 4 ช่วงเวลาดังกล่าว ส่งผลให้การพัฒนากรุงเทพฯ จะต้องใช้กรอบเชิงพื้นที่เป็น “ภาคมหานคร” เนื่องจากประเด็นการพัฒนาที่ประกอบกันขึ้นเป็นศูนย์กลางของประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กระจายตัวกันอยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้ผูกพันกับขอบเขตการปกครองของกรุงเทพฯ แต่อย่างใด แต่เลือกที่ตั้งของกิจกรรมต่างๆ ตามความเหมาะสมและประสิทธิภาพเชิงเศรษฐกิจในภาคมหานครที่รวมจังหวัดปริมณฑลเข้ามาด้วยเป็นสำคัญ กรมโยธาธิการและผังเมืองจึงได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาภาคมหานครไว้ดังนี้

1. การกระจายการพัฒนาออกจากภาคกรุงเทพฯ และปริมณฑล (Decentralization)
2. การขยายตัวของเมือง (Urbanization) ประชากรและกิจกรรม ยังคงเป็นไปอย่างต่อเนื่องตามแนวโน้มในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม จะถูกจำกัดด้วยข้อจำกัดทางพื้นที่สิ่งแวดล้อม
3. การพัฒนาเป็นไปตามแนวนโยบายและวิสัยทัศน์ของแต่ละจังหวัด
4. สร้างความเชื่อมโยงระหว่างศูนย์กลางชุมชนต่างๆ ด้วยโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่มีความสะดวกรวดเร็วและประหยัดพลังงาน
5. มีรูปแบบการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน (Sustainable Urban Form)
6. ส่งเสริมการสร้างชุมชนสมบูรณ์ในตัวเอง (Self-Contained Communities)
7. มุ่งเน้นมิติในการบริหารจัดการพื้นที่เมือง (Urban Management)

ในระดับเมือง กรุงเทพมหานครได้จัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนากทม. โดยมีพื้นฐานมาจากการที่กรุงเทพฯ และปริมณฑลมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และกายภาพ รวมทั้งจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาการจราจรติดขัด รวมทั้งปัญหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันก็มีแนวโน้มสูงขึ้นด้วย ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนากทม. และปริมณฑลมีทิศทางการพัฒนาไปในแนวทางเดียวกันและสามารถแข่งขันได้กับนานาชาติ จึงจัดทำแนวทางการพัฒนาซึ่งมีสาระสำคัญของยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติราชการการพัฒนากทม. และปริมณฑล สรุปได้ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมโยงฐานเศรษฐกิจและการพัฒนาพื้นที่ กรุงเทพฯ กับปริมณฑลโดยพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงการขนส่งรูปแบบต่างๆ ทั้งทางน้ำ โครงข่ายถนน และระบบราง โดยเน้นการเชื่อมโยงพื้นที่ชั้นในด้วยการพัฒนาระบบขนส่งมวลชนขนาดใหญ่โดยเฉพาะพัฒนาโครงข่ายรถไฟฟ้าใต้ดิน พัฒนาระบบขนส่งชานเมือง (Commuter) เชื่อมเข้ากับระบบขนส่งมวลชนขนาดใหญ่กลางเมือง โดยปรับปรุงการบริการรถไฟ พัฒนาความเชื่อมโยงระบบขนส่งสินค้าที่มีมาตรฐานสูง ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกสินค้า

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางความเจริญของมหานครเพื่อเสริมสมรรถนะในการแข่งขัน ด้วยการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจหลักที่มีบทบาทด้าน บริหาร ธุรกิจ การเงิน การธนาคาร การสร้างนวัตกรรมบนฐานความรู้สมัยใหม่ (Knowledge-base) ระดับภูมิภาค โดยเน้นการพัฒนาพื้นที่สำคัญเพื่อรองรับการพัฒนาในอนาคต รวมถึงการพัฒนาความเชื่อมโยงไปสู่ประตูส่งออก โดยการพัฒนาโครงข่ายขนส่งและการจัดระบบการขนส่งให้เชื่อมโยงแหล่งบริการ แหล่งส่งออก และประตูการส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิและท่าเรือแหลมฉบัง เพื่อให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑลเชื่อมไปสู่โลกได้สะดวกและรวดเร็ว พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ให้สามารถเชื่อมโยงพื้นที่ที่มีศักยภาพในการแข่งขันและกระตุ้นเศรษฐกิจรวมทั้งประตูการส่งออก เพื่อตอบสนองการขยายตัวและกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้อย่างแข็งแกร่ง และทันท่วงที โดยเฉพาะการตอบสนองกิจกรรมทางการเงินที่เชื่อมโยงทั่วโลกอย่างรวดเร็วและตลอดเวลา พัฒนาแหล่งการศึกษาและวิจัย ให้สามารถต่อยอดองค์ความรู้ไปสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ (Value creation) ได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งนำไปสู่ความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจบนฐานความรู้สมัยใหม่

กรุงเทพมหานคร

ได้จัดทำยุทธศาสตร์

การพัฒนากทม.

โดยมีพื้นฐานมาจากการที่

กทม. และปริมณฑล

มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม

และกายภาพ รวมทั้งจำนวน

ประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

การที่จะพัฒนากรุงเทพฯ และปริมณฑล
ไปสู่บทบาทในระดับนานาชาติ
ยุทธศาสตร์ดังกล่าว ต้องมีขอบข่าย
การพัฒนาในหลายมิติ ตั้งแต่ระดับชาติ
ลงมาถึงระดับท้องถิ่น

3. ยุทธศาสตร์การสร้างสมดุลและยั่งยืนในการพัฒนาพื้นที่ ด้วยการส่งเสริมการเข้ามาตราทางผังเมืองและมาตรการจัดรูปที่ดินเมือง เพื่อกำกับการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถขึ้นำการพัฒนาเมืองได้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี ทั้งยังช่วยลดข้อจำกัดการใช้ประโยชน์ที่ดิน เช่น พื้นที่ตาบอด พื้นที่ปิดล้อมขนาดใหญ่ (Super block) พัฒนาเพิ่มพื้นที่สีเขียว สวนสาธารณะและพื้นที่นันทนาการในเมือง โดยจัดหาและสนับสนุนให้มีการเพิ่มพื้นที่สวนสาธารณะ พื้นที่เปิดโล่งตามแนวริมแม่น้ำลำคลองให้มีภูมิทัศน์ร่มรื่นใช้ประโยชน์เพื่อการนันทนาการได้ นอกจากนี้ ต้องจัดให้มีสนามกีฬา สนามเด็กเล่น และห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์กระจายตามพื้นที่อย่างเพียงพอ ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนจนในเมือง เน้นการจัดบริการสาธารณะให้กลุ่มคนจนในเมืองและชุมชนแออัดสามารถเข้าถึงบริการได้ทั่วถึง เพียงพอ สร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ มีรายได้ที่มั่นคง สามารถก่อร่างสร้างตัวได้ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างทัดเทียมกับทุกภาคส่วนในสังคม

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่การเป็นมหานครที่แข็งแกร่งและน่าอยู่ ด้วยการสร้างระบบการเดินทางที่สะดวกสบาย คล่องตัว มีประสิทธิภาพและประหยัดค่าใช้จ่าย ทางด้านการศึกษา จะมุ่งสร้างโอกาสให้เด็กและเยาวชนในกรุงเทพฯ ได้เรียนโรงเรียนดีใกล้บ้าน การส่งเสริมให้คนกรุงเทพฯ มีสุขภาพที่แข็งแรง มีครอบครัวที่อบอุ่น รวมถึงผู้สูงอายุได้รับการดูแลที่ดีขึ้น การสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ปลอดภัย ปลอดภัย การพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของกรุงเทพฯ ให้สวยงาม เป็นศูนย์กลางการค้า บริการระดับนานาชาติ และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมเมือง ปรับปรุงคุณภาพของสิ่งแวดล้อม น้ำเสีย ขยะ และมลพิษทางอากาศในกรุงเทพฯ (Bangkok Green and Clean: BGC) การเพิ่มพื้นที่สีเขียวและพื้นที่สาธารณะตามชุมชน รวมทั้งการสร้างสภาพแวดล้อมและความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ตลอดจนการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมชุมชนและเมือง

5. ยุทธศาสตร์กลไกการประสานการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ การที่จะพัฒนากรุงเทพฯ และปริมณฑลไปสู่บทบาทในระดับนานาชาติ ยุทธศาสตร์ดังกล่าวต้องมีขอบข่ายการพัฒนาในหลายมิติ ตั้งแต่ระดับชาติลงมาถึงระดับท้องถิ่นและเกี่ยวข้องกับการดำเนินการของหน่วยงานหลายหน่วยงาน และที่สำคัญการพัฒนาต้องได้รับการบูรณาการให้สอดคล้องเป็นไปตามนโยบายที่กำหนด โดยปรับปรุงกระบวนการบริหารการพัฒนากรุงเทพฯ และปริมณฑลโดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและให้ความสำคัญต่อ Good Governance หรือธรรมาภิบาล การพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างการบริหารกรุงเทพฯ และปริมณฑลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จัดตั้งกองทุนพัฒนามหานครเพื่อระดมทุนในการพัฒนากรุงเทพฯ และปริมณฑล

การใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ
สามารถขึ้นำการพัฒนาเมือง
ได้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่
และช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี
ทั้งยังช่วยลดข้อจำกัดการใช้ประโยชน์ที่ดิน

กรอบการพัฒนาระดับเมือง

จากกรอบการพัฒนาระดับภาคมหานคร ผสมกับศักยภาพในการพัฒนาของกรุงเทพฯ ในประเด็นต่างๆ ซึ่งจะส่งเสริมให้กรุงเทพฯ และปริมณฑลเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคเอเชีย ทำให้เกิดโอกาสการเพิ่มขีดความสามารถของกรุงเทพฯ และปริมณฑลเพื่อพัฒนาเป็นศูนย์กลางของภูมิภาค มีแนวทางการพัฒนาสามแนวทางดังต่อไปนี้

1. แนวทางนโยบายอุตสาหกรรม (Industrial Policy Approach)

แนวทาง “นโยบายอุตสาหกรรม” ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า เศรษฐกิจของกรุงเทพฯ และไทยสามารถแข่งขันได้ในกลุ่มอุตสาหกรรมต่อไปในอนาคต คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้กำหนดกลุ่มอุตสาหกรรมไทย 5 ประเภทที่รัฐบาลไทยควรสนับสนุน ได้แก่ การเกษตร การผลิตอาหาร การท่องเที่ยว รถยนต์และรถบรรทุก เทคโนโลยี เช่น การขนส่ง พลังงานทางเลือก แนวทางนโยบายอุตสาหกรรมจะรวบรวมและจัดสรรทรัพยากรให้การลงทุนเหล่านี้เพื่อกระตุ้นและคุ้มครองนักลงทุน จนกว่าจะสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ

2. แนวทางการปรับปรุงบรรยากาศการลงทุน (Investment Climate Improvement Approach)

แนวทางนี้ คือ การที่รัฐบาลกลางและกรุงเทพมหานครร่วมกันสร้างบรรยากาศการลงทุนและบรรยากาศทางธุรกิจที่มีความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น เป็นการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของประเทศจากนโยบายการให้บริการสาธารณะ และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่จะส่งเสริมให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจเติบโต แทนที่จะกำหนดประเภทของอุตสาหกรรมเฉพาะ แนวทางนี้ให้การปรับปรุงขั้นตอน ระบบ กระบวนการในการประกอบธุรกิจ รวมทั้งให้การส่งเสริมธุรกิจที่เพิ่งเริ่มกิจการ ให้ความสำคัญต่อการศึกษาซึ่งนำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรม

3. แนวทางการเลื่อนขั้นห่วงโซ่มูลค่า (Moving-Up-the-Value-Chain Approach)

แนวทางนี้เป็นยุทธศาสตร์แบบผสม คือ การที่รัฐบาลกลางและกรุงเทพมหานครร่วมกันสร้างบรรยากาศการลงทุนและการแข่งขันทางธุรกิจให้ดีขึ้น แต่ยังเน้นการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าของอุตสาหกรรมและกลุ่มธุรกิจให้มีมูลค่ามากขึ้น ซึ่งธุรกิจของทั้งประเทศจะเชื่อมโยงไปสู่กรุงเทพฯ และปริมณฑล แนวทางนี้ทำได้โดยการที่รัฐบาลและกรุงเทพมหานครช่วยสรรหาบริษัทต่างชาติ โดยการจัดงานแสดงสินค้าในประเทศและต่างประเทศ มีนโยบายส่งเสริมการศึกษาและอบรมตามความต้องการของอุตสาหกรรมที่มีอยู่

การพัฒนาเพื่อเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของภูมิภาคนั้น เนื่องจากเศรษฐกิจของไทยและกรุงเทพฯ ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ดังนั้น การพัฒนาดังกล่าวต้องมีการพิจารณาภาวะเศรษฐกิจโลก ความสามารถในการแข่งขันของเศรษฐกิจของไทย ซึ่งประกอบด้วย ความสามารถในการด้านต่างๆ นโยบายและการดำเนินนโยบายประเทศ ความสามารถและความเหมาะสมของพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล นอกจากนี้ ยังต้องได้รับความร่วมมือทั้งจากรัฐบาลไทย กรุงเทพมหานคร รวมทั้งภาคธุรกิจของเอกชนด้วย

การคาดการณ์สถานการณ์ของกรุงเทพฯ เพื่อกำหนดทิศทางและกรอบการพัฒนาภาคมหานครเพื่อบรรลุเป้าหมายให้พื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑลเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคเอเชียที่มีศักยภาพในการแข่งขันทางเศรษฐกิจระดับนานาชาตินั้นจะเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมได้ก็ด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์และการวางยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เหมาะสมเป็นลำดับขั้นตอน ภายใต้กรอบเวลาอันพอเหมาะพอดีที่เอื้อต่อการทำงานและการวัดสัมฤทธิ์ผลที่เกิดขึ้นได้

12 ปี

♦ บทที่ 2

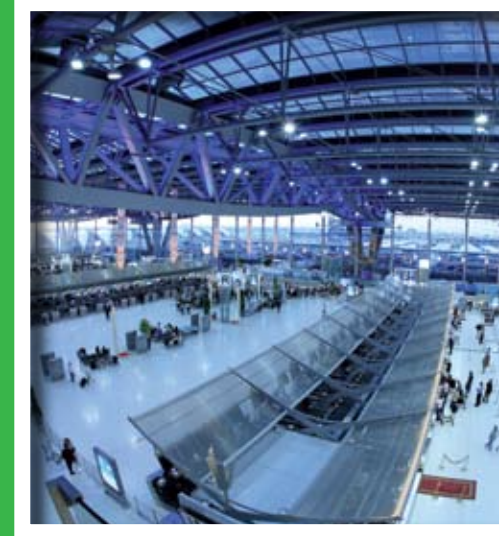
บนเส้นทาง
สู่มหานคร
น่าอยู่อย่างยั่งยืน

♦ บทที่ 2 : 12 ปี บนเส้นทาง สู่มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน

ในการจัดทำแผนบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์ของกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2551 คณะกรรมการกำกับนโยบายการจัดทำแผนบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2552-2555 โดยมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธานกรรมการ ได้มอบนโยบายแก่ผู้บริหารของกรุงเทพมหานครให้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนากองทัพฯ ในระยะยาว 12 ปี โดยใน พ.ศ. 2563 ให้กองทัพฯ เป็นมหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน (Sustainable Metropolis) มุ่งให้กองทัพฯ เป็นศูนย์กลางของภูมิภาค เอเชียก้าวหน้าทัดเทียมเมืองชั้นนำ มีสิ่งแวดล้อมที่ดี และเป็นมหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน

วิสัยทัศน์การพัฒนากองทัพฯ (Vision of Bangkok 2020)

กองทัพฯ มีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและการค้า การบริการ ทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้วยความได้เปรียบเชิงตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ที่อยู่ตรงกลางของประเทศในกลุ่มอาเซียน และความได้เปรียบในความหลากหลายและความเชี่ยวชาญในกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกื้อหนุนความเป็นศูนย์กลาง ซึ่งการพัฒนาในช่วงที่ผ่านมาได้ส่งผลให้กองทัพฯ มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก แต่ประเด็นด้านความแออัดทางกายภาพ ความไม่เท่าเทียมกันทางสังคมและความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมกลับมีปัญหาลุกลามอย่างต่อเนื่อง และด้วยกระแสการแข่งขันของเมืองระดับโลกต่างมุ่งเข้าสู่การสร้างการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้สมดุลกับสภาพแวดล้อมและการกระจายรายได้อย่างเท่าเทียมกัน วิสัยทัศน์ในการพัฒนากองทัพฯ ในฐานะเมืองระดับโลกและเมืองศูนย์กลางแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จึงต้องมีหลักการที่ประสานการพัฒนาอย่างสมดุล ภายใต้หลักการ “มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน” (Sustainable Metropolis) ซึ่งมุ่งพัฒนาโดยยึดประชาชนชาวกองทัพฯ เป็นศูนย์กลาง เพื่อให้ประชาชนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งจะส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของกองทัพฯ เพื่อให้เป็นมหานครระดับโลก ควบคู่ไปกับการสร้างบริการสาธารณะที่มีคุณภาพดีและสามารถเข้าถึงได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันของประชาชน

จากวิสัยทัศน์
“มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน”
ได้ถูกถ่ายทอดออกมา
เป็นแนวทางการพัฒนา
3 แนวทาง ได้แก่
Gateway
Green
Good Life

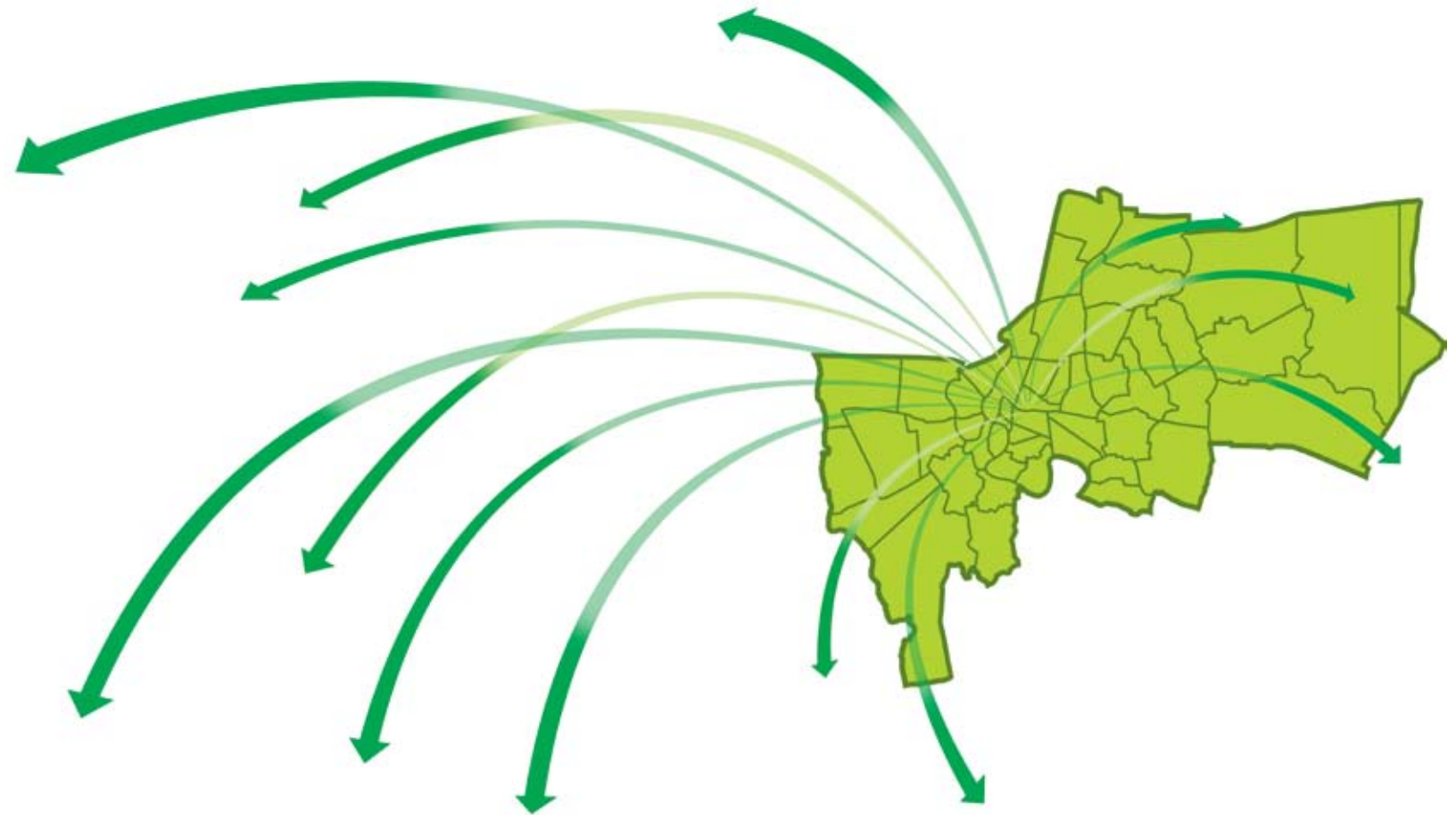
จากวิสัยทัศน์ “มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน” ได้ถูกถ่ายทอดออกมาเป็นแนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง ได้แก่ Gateway Green และ Good Life โดยได้แยกวิสัยทัศน์ออกเป็น 3 มิติการพัฒนาซึ่งเชื่อมโยงกับการพัฒนาในระดับพื้นที่ ได้แก่ มหานคร (Gateway) ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาในระดับมหานคร ยั่งยืน (Green) ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาในระดับเมือง และน่าอยู่ (Good Life) ที่เป็นแนวทางการพัฒนาในระดับชุมชน โดยมีเป้าหมายที่จะบูรณาการแนวทางการพัฒนาทั้งสามระดับพื้นที่อย่างสมดุล เหมาะสมกับศักยภาพทางที่ตั้งและตำแหน่งทางความเชื่อมโยงระหว่างกองทัพฯ กับพื้นที่สำคัญอื่นๆ ของโลก ประสานอย่างกลมกลืนกับความเป็นศูนย์กลางทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ การเมืองการปกครองของประเทศ และการมีบริการพื้นฐานอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ความประสานกันอย่างสมดุลดังกล่าวจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเชิงเศรษฐกิจให้กับประเทศไทยและเป็นตัวนำแห่งความเท่าเทียมกันของประชาชนต่อเนื่องไปยังระดับประเทศอีกด้วย โดยแต่ละแนวทางการพัฒนาแต่ละประเด็นจะมีหลักการดังนี้

การเป็นมหานคร ศูนย์กลางภูมิภาค (Gateway)

ความเป็น Gateway หมายถึงการเป็นศูนย์กลางของการเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ต่างๆ ที่มีบริบทแตกต่างกัน จึงมีความต้องการที่จะเชื่อมโยง ส่งถ่าย และแลกเปลี่ยนสิ่งที่เป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นบุคคล สินค้า ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ เทคโนโลยี และวิชาการ ให้ไปยังอีกพื้นที่หนึ่งเพื่อเป็นฐานในการผลิตต่อไป ส่งผลให้มีความต้องการการเชื่อมต่อที่มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดมูลค่าเพิ่ม และส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งในเชิงของตัวสินค้าและในเชิงพื้นที่ ดังนั้นพื้นที่ที่จะรองรับการเป็น Gateway ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องมีตำแหน่งที่ตั้งที่เหมาะสมต่อการเชื่อมต่อ มีโครงสร้างพื้นฐานที่จะส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมต่ออย่างสะดวกและประหยัด มีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ และมีองค์ความรู้ที่สามารถตอบสนองต่อการเป็นจุดเชื่อมต่อที่ดี

กรุงเทพฯ มีความเป็น Gateway ของประเทศไทยที่เชื่อมโยงไปสู่หลายระดับพื้นที่ ตั้งแต่ระดับกลุ่มประเทศอินโดจีน ระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พื้นที่ระดับทวีปเอเชีย-โอเชียเนีย ไปจนถึงระดับโลก เนื่องจากมีตำแหน่งที่ตั้งบริเวณตรงกลางของหลายระดับพื้นที่ สามารถเชื่อมโยงทั้งระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศได้อย่างสะดวก อีกทั้งยังมีระดับการพัฒนาสูงเมื่อเทียบกับพื้นที่ข้างเคียงที่มีการผลิตในห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ส่งผลให้กรุงเทพฯ มีความเป็นศูนย์กลางของแหล่งผลิตขั้นสุดท้ายที่จะส่งไปยังผู้บริโภคในตลาดต่างๆ ที่กระจายตัวกันอยู่ทั่วโลก มีโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งที่หลากหลายและครบสมบูรณ์ไม่ว่าจะเป็นทางบก (ทั้งระบบถนนและระบบราง) ทางน้ำ และทางอากาศ ส่งผลให้กรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลางของห่วงโซ่อุปทานของการผลิตหลายประเภท ทั้งด้านอุตสาหกรรม การค้า การบริการ และการท่องเที่ยว จึงต้องมีวิสัยทัศน์การพัฒนาที่จะส่งเสริมการเป็น Gateway ที่มีทั้งคุณภาพและประสิทธิภาพในการเชื่อมต่อระหว่างภายในกับภายนอก เป็นพื้นที่รวบรวมและกระจายบุคคล สินค้า วัฒนธรรม และองค์ความรู้ที่เหมาะสมและก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มให้กับหน่วยธุรกิจในพื้นที่ อีกทั้งต้องมีความเป็นเอกลักษณ์ สัญลักษณ์ และความประทับใจครั้งแรกของผู้เยี่ยมเยือนที่มีต่อประเทศที่จะต้องได้รับการยอมรับในระดับสากลอีกด้วย โดยกรุงเทพฯ จะต้องมีความเป็น Gateway ทั้งด้านกายภาพ สังคม เศรษฐกิจ และการบริหารจัดการ

กรุงเทพฯ มีความเป็น
Gateway
ของประเทศไทยที่เชื่อมโยง
ไปสู่หลายระดับพื้นที่
ตั้งแต่ระดับกลุ่มประเทศ
อินโดจีน ระดับภูมิภาค
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้
พื้นที่ระดับทวีปเอเชีย-
โอเชียเนีย ไปจนถึงระดับโลก

ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน กรุงเทพฯ จะได้รับการพัฒนาให้เป็น “ศูนย์กลางของภูมิภาคด้านการขนส่งและสื่อสาร” ซึ่งโดยปกติแล้ว กิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ที่มีความเป็น Gateway จะเป็นการผลิตขั้นสุดท้ายที่พึ่งพาวัตถุดิบที่ผลิตขึ้นต้นและขึ้นกลางมาจากพื้นที่ที่อยู่ห่างจากประตูเชื่อมต่อออกไป และจะมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมและกระจายสินค้า เพื่อให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถส่งถ่ายได้อย่างประหยัด สะดวก และตรงกับความต้องการของตลาด ดังนั้น การพัฒนาด้านกายภาพของกรุงเทพฯ ในแง่ประสิทธิภาพของการเป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างประเทศไทยกับพื้นที่อื่นๆ ในโลก จึงมุ่งพัฒนาให้มีโครงสร้างพื้นฐานทั้งด้านการคมนาคมขนส่ง สาธารณูปโภค และสาธารณูปการที่เอื้ออำนวยให้เกิดการเชื่อมโยงอย่างสะดวก ประหยัด และรวดเร็ว แต่ด้วยข้อจำกัดของกรุงเทพฯ ที่มีขนาดพื้นที่สำหรับระบบโครงสร้างพื้นฐานน้อยกว่ามหานครแห่งอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านสัดส่วนพื้นที่ถนนต่อพื้นที่เมืองทั้งหมด ซึ่งกรุงเทพฯ มีสัดส่วนพื้นที่ถนนเพียงร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับพื้นที่เมืองทั้งหมด ในขณะที่มหานครโตเกียวมีสัดส่วนพื้นที่ถนนร้อยละ 23 และมหานครนิวยอร์กมีพื้นที่ถนนร้อยละ 38 เมื่อเทียบกับพื้นที่เมืองทั้งหมด

ด้วยข้อจำกัดดังกล่าว กรุงเทพฯ จึงต้องมีการพัฒนาในรูปแบบที่ต้องการใช้ขนาดพื้นที่เพื่อการวางโครงสร้างพื้นฐานไม่มากนัก แต่ยังคงมีประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ประชาชนและหน่วยธุรกิจต่างๆ ได้อย่างทัดเทียมกับมหานครแห่งอื่นๆ ด้วยการพัฒนาการขนส่งและคมนาคมระบบรางที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าและต้องการพื้นที่น้อยกว่าระบบถนน การรวมช่องทางของระบบสาธารณูปโภคต่างๆ เข้าด้วยกันเพื่อลดความต้องการทางพื้นที่ สะดวกในการบำรุงรักษา และสามารถกระจายสาธารณูปโภคต่างๆ ลงไปสู่พื้นที่แทนการรวมศูนย์ จึงมีความต้องการทางพื้นที่เล็กลง แต่มีประสิทธิภาพในการเข้าถึงและให้บริการสูงขึ้น รวมถึงการยกระดับการให้บริการให้ได้มาตรฐาน เพื่อเพิ่มปริมาณพื้นที่ที่มีโครงสร้างพื้นฐานที่สามารถตอบสนองการผลิตในพื้นที่ Gateway

ส่วน Gateway ด้านสังคม จะมุ่งสู่การเป็น “ศูนย์กลางของภูมิภาคด้านการศึกษา มหานครแห่งการเรียนรู้ สุขภาพ และวัฒนธรรม” เพื่อเป็นพื้นที่สำหรับการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม เทคโนโลยีการและองค์ความรู้ที่ประเทศไทยมีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษอีกด้วย ดังนั้น กรุงเทพฯ จึงต้องทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางขององค์ความรู้ในด้านต่างๆ ที่จะตอบสนองการผลิต การค้า การบริการ และการท่องเที่ยวของประเทศและกลุ่มประเทศเป็นศูนย์กลางการค้า ค้าขาย วิจัย และผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในพื้นที่ เพื่อตอบสนองกับการเป็นศูนย์กลางธุรกิจ การเงิน การธนาคาร และเทคโนโลยีของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และการเป็น Gateway ทางสังคมมีความหมายไปถึงภาพลักษณ์ของประเทศ เนื่องจากเป็นจุดแรกที่ผู้เยี่ยมชมจะรับรู้และมีความประทับใจครั้งแรกกับประเทศไทย ดังนั้น กรุงเทพฯ จึงต้องมีสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ดี มีคุณภาพ ได้รับการยอมรับและมีมาตรฐานในระดับสากล และสะท้อนเอกลักษณ์ของประเทศไทยให้ชาวโลกได้รับทราบ โดยการออกมาตรการต่างๆ ทั้งด้านผังเมืองรวม ผังเมืองเฉพาะ แผนงาน และโครงการที่จะส่งเสริมและประชาสัมพันธ์เอกลักษณ์ของประเทศไทยไปสู่การรับรู้ของเวทีโลก

การสร้างความเป็น Gateway ทางเศรษฐกิจให้กับกรุงเทพฯ มีเป้าหมายสำคัญเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในเชิงธุรกิจ ให้กรุงเทพฯ เป็น “ศูนย์กลางของภูมิภาคด้านเศรษฐกิจวิทยาการ ธุรกิจการเงิน การท่องเที่ยว และการบริการ” โดยให้ความสำคัญกับการสร้างฐานเศรษฐกิจอยู่บนการค้าและวิจัยทางเทคโนโลยี การเป็นศูนย์กลางด้านการเงินการธนาคารในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีองค์ประกอบทางเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มมูลค่าของการเปลี่ยนมือของกระแสเงินตราในแต่ละครั้ง รวมถึงการสนับสนุนการท่องเที่ยวที่มีจุดขายเป็นทรัพยากรทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ธรรมชาติ และระบบนิเวศ รวมถึงการค้า การบริการต่างๆ ทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งในเชิงที่ตั้งและรูปแบบความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแล้ว กรุงเทพฯ ต้องมีความสามารถในการทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประเทศไทย ที่รวบรวมวิทยาการและกระแสเงินตราจากพื้นที่อื่นๆ ในประเทศแล้วส่งต่อไปยังตลาดการเงินต่างๆ ทั่วโลก และในทางกลับกัน กรุงเทพฯ จะต้องทำหน้าที่เป็นหน้าด่านเพื่อรับวิทยาการและกระแสเงินจากพื้นที่ต่างๆ ในโลก แล้วกระจายออกไปยังพื้นที่อื่นๆ ในประเทศอย่างเหมาะสม ภายใต้หลักการของการกระจายอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

การเป็น Gateway ทางด้านการบริหารจัดการ มีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาให้กรุงเทพมหานครในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของมหานครระดับโลกเป็น “ศูนย์กลางของบริการมหานครเพื่อประชาชน และการจัดการมหานคร” เนื่องจากความเป็นมหานครของประเทศไทย ไม่ได้อยู่เพียงแต่ในขอบเขตการปกครองของกรุงเทพฯ เท่านั้น แต่กินพื้นที่ไปถึงจังหวัดปริมณฑลที่มีอาณาเขตต่อเนื่องกับกรุงเทพฯ ซึ่งจังหวัดเหล่านั้นมีการบริหารจัดการโดยผ่านรัฐบาลกลาง ด้วยรูปแบบการบริหารงานที่แตกต่างกันส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการพัฒนาและจัดการ จึงควรมีการจัดตั้งองค์กรที่สามารถบูรณาการการบริหารจัดการที่มีรูปแบบแตกต่างกันให้สามารถประสานงานได้อย่างเหมาะสม โดยมีกรุงเทพมหานครเป็นเจ้าภาพและภาคีการพัฒนาหลักในการดำเนินงานดังกล่าว

กรุงเทพฯ

จะต้องทำหน้าที่เป็นหน้าด่าน
เพื่อรับวิทยาการและกระแสเงิน
จากพื้นที่ต่างๆ ในโลก
แล้วกระจายออกไปยังพื้นที่อื่นๆ
ในประเทศอย่างเหมาะสม
ภายใต้หลักการของการกระจาย
อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

การเป็นเมือง ที่มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Green)

ในปัจจุบัน เมืองขนาดใหญ่ต่างๆ ในโลกได้หันมาให้ความสำคัญกับการพัฒนาอย่างสมดุล ภายใต้หลักการ Green ซึ่งหมายถึงการพัฒนาเมืองในทิศทางที่ให้มีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่ดี ควบคู่ไปกับการผลิต และการค้า การบริการที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง และในอนาคต สภาพแวดล้อมที่ดีของเมืองจะกลายมาเป็นข้อได้เปรียบในเชิงของการตลาด เนื่องจากผู้บริโภคให้ความสำคัญต่อราคาสินค้าหรือบริการควบคู่ไปกับความสนใจกับผลกระทบของกระบวนการผลิตของสินค้าหรือบริการนั้นๆ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติอีกด้วย ซึ่งปรากฏการณ์ดังกล่าว จะทำให้เมืองที่มีการผลิตและการค้า การบริการในรูปแบบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความได้เปรียบในเชิงการแข่งขันมากขึ้น

ในอดีตกรุงเทพฯ เคยเป็นเมืองที่ได้รับการยกย่องเรื่องคุณภาพสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติในฐานะ “เมืองเวนิสตะวันออก” แต่ในปัจจุบันกลับกลายเป็นเมืองที่มีปัญหาความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเป็นอย่างมาก เนื่องจากเกิด การขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างก้าวกระโดด มุ่งใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อตอบสนอง พัฒนาการทางเศรษฐกิจอย่างเต็มที่ แต่ไม่สามารถพัฒนากระบวนและมาตรการด้านการอนุรักษ์และปกป้องสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติได้อย่างทันสถานการณ์ พื้นที่ของการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบเมืองและกิจกรรมที่ต้องการพื้นที่พิเศษ จึงขยายตัวไปในพื้นที่ที่มีคุณค่าด้านการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม โดยไม่ได้มีการเตรียมการเพื่อรองรับผลกระทบอันเกิดจากการใช้ประโยชน์ที่ดินและกิจกรรมเหล่านั้น ส่งผลให้กรุงเทพฯ มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมลดต่ำลง กรุงเทพฯ ในอนาคตจึงต้องพัฒนา ภายใต้หลักการ Green ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และการบริหารจัดการ

กรุงเทพฯ
ในอนาคตจึงต้องพัฒนา
ภายใต้หลักการ Green
ทั้งด้านกายภาพ
เศรษฐกิจ สังคม
และการบริหารจัดการ

ทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน กรุงเทพฯ จะต้องมีความเป็น Green City คือเป็น “เมืองแห่งสิ่งแวดล้อม” โดยผ่านมาตรการเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติของกรุงเทพฯ ด้วยมาตรการ 2 แนวทาง ได้แก่ มาตรการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว กับมาตรการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยมาตรการด้านการแก้ปัญหา มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงและฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่เสื่อมโทรมไปแล้วให้กลับมาอยู่ในระดับมาตรฐานของการเป็นเมืองที่มีสภาพแวดล้อมที่ดี ส่วนมาตรการด้านการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันปัญหาด้านสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่จะเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากทิศทางการพัฒนา กรุงเทพฯ ในอนาคต

การพัฒนาด้านสังคม วัฒนธรรม เพื่อรองรับหลักการ Green คือการสร้าง “เมืองแห่งเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม” ด้วยการส่งเสริมให้มีสภาพสังคมที่ส่งเสริมเอกลักษณ์ และวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่มีความหลากหลายอีกด้วย

ส่วนการพัฒนาตามหลักการ Green ในแง่ของเศรษฐกิจ จะต้องให้ความสำคัญกับ “ระบบเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งในระดับพื้นที่แบบเมือง ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึงการพัฒนาสาขาการผลิตที่ท้องถิ่นมีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษให้กลายเป็นสินค้าที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล โดยมุ่งส่งเสริมการพัฒนาสาขาการผลิตที่ใช้ทรัพยากร และความเชี่ยวชาญเฉพาะของท้องถิ่นเป็นหลัก เนื่องจากสาขาการผลิตเหล่านั้นมักจะเป็น สาขาที่เป็นมิตรกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นเอง และมีความชำนาญในการผลิตทำให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง ก่อให้เกิดการหมุนเวียนของเม็ดเงินในท้องถิ่น ทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นด้วยการแลกเปลี่ยนกันในตลาด ด้วยแนวทางดังกล่าว ภารกิจสำคัญของ กรุงเทพมหานครในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือการกำหนดสาขาการผลิตที่ท้องถิ่นมีความเชี่ยวชาญเฉพาะและมีความสามารถที่จะแข่งขันได้ในระดับสากล แล้วส่งเสริมให้เกิดการผลิตที่มีมาตรฐานที่ดี รวมถึงการประชาสัมพันธ์และการส่งเสริมการตลาดให้กับตัวสินค้า

นอกจากนี้ ความหมายของหลักการ Green ยังหมายถึงความรุ่งเรืองในรูปแบบของ “เมืองแห่งการบริหารจัดการที่ดี” ซึ่งกรุงเทพฯ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและหน่วยธุรกิจได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และคุ้มกับต้นทุนทั้งด้านบุคลากรและเครื่องมือสนับสนุน สามารถให้บริการสาธารณะเพื่อตอบสนองความเป็นชุมชนน่าอยู่ยั่งยืนได้อย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ เพื่อให้มีบริการพื้นฐานที่ดีมารองรับการพัฒนาเพื่อเป็นศูนย์กลางของภูมิภาค โดยที่จะต้องมีการบริหารจัดการที่สะดวก ลดขั้นตอนและระยะเวลาในการขอรับบริการ มีการบูรณาการการให้บริการเพื่อให้สามารถใช้ทั้งบริการและรับความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหากับการดำเนินธุรกิจได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ทันสถานการณ์

กรุงเทพฯ จำเป็นอย่างยิ่ง
ที่จะต้องมีการบริหาร
จัดการที่มีประสิทธิภาพ
สามารถตอบสนองความต้องการ
ของประชาชนและหน่วยธุรกิจ
ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว
และคุ้มกับต้นทุนทั้งด้านบุคลากร
และเครื่องมือสนับสนุน

การเป็น ชุมชนน่าอยู่ (Good Life)

หลักการของชุมชนน่าอยู่ยังยืนอีกประการหนึ่ง คือ การส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีควบคู่ไปกับการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ เนื่องจากทรัพยากรมนุษย์คือสินทรัพย์สำคัญของการพัฒนาชุมชนเมือง ซึ่งจะให้ความสำคัญกับความสะอาด สะดวก สวยงาม และปลอดภัยของเมืองและประชาชน โดยส่งเสริมสุขอนามัยของประชาชนทั้งด้านการแก้ไขและป้องกันความสะอาดในการเดินทางและการขนส่งสินค้า สามารถใช้บริการสาธารณะต่างๆ ได้อย่างสะดวกและเหมาะสม มีความสวยงามด้านทัศนียภาพและสุนทรียภาพ และมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินสำหรับกรุงเทพฯ ซึ่งมีประชากรทั้งทำงานและพักอาศัยอยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมาก ส่งผลให้มีความหนาแน่นประชากรสูงทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน ส่งผลให้บริการพื้นฐานบางประเภทยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนและหน่วยธุรกิจ ทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนอยู่ในระดับที่ต่ำกว่ามาตรฐานในบางพื้นที่ ดังนั้น การพัฒนากรุงเทพฯ ตามหลักการ Good Life จึงต้องดำเนินการทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และการบริหารจัดการเพื่อให้มีบริการพื้นฐานอย่างเพียงพอที่เอกชนและประชาชนจะนำบริการพื้นฐานเหล่านั้นไปพัฒนาต่อยอดเพื่อสร้างสังคมที่มีความเป็นอยู่ที่ดี และเป็นทรัพยากรพื้นฐานในการผลิต การค้า และการบริการที่มีต้นทุนต่ำ เนื่องจากมีการให้บริการของสินค้ากลางที่มีความประหยัดและมีประสิทธิภาพ

ชุมชนที่ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีจะต้องเป็น “เมืองสวยงาม มีชีวิตชีวา และสะดวก” โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ตอบสนองการเป็นชุมชนแบบมีชีวิตชีวาอยู่ตลอดเวลา (Lively Community) เพื่อให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ สามารถดำเนินไปได้อย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพในพื้นที่และเวลาที่แต่ละกิจกรรมต้องการ ดังนั้น กรุงเทพฯ จะเป็นชุมชนเมืองที่มีชีวิตตลอด 24 ชั่วโมง มีกิจกรรมสามารถทำได้ในเวลาที่เหมาะสมกับลักษณะของแต่ละกิจกรรม โดยมีโครงสร้างพื้นฐานรองรับอย่างเพียงพออยู่ตลอดเวลา และสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการให้บริการได้อย่างหลากหลายสามารถตอบสนองความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปตามกลุ่มบุคคล สถานที่ และเวลาได้โดยไม่ต้องลงทุนเพิ่มเติมมากนัก

กรุงเทพฯ จะเป็นชุมชนเมือง
ที่มีชีวิตตลอด 24 ชั่วโมง
มีกิจกรรมสามารถ
ทำได้ในเวลาที่เหมาะสม
กับลักษณะของแต่ละกิจกรรม
โดยมีโครงสร้างพื้นฐานรองรับ
อย่างเพียงพออยู่ตลอดเวลา

ทางด้านสังคม กรุงเทพฯ จะต้องเป็น “ครอบครัวและชุมชนอยู่ดีมีสุข ปลอดภัย” ด้วยการมีสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-long Learning) เนื่องจากสภาพแวดล้อมแบบมหานครที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไปตามกระแสทางเศรษฐกิจและสังคมของโลก ส่งผลให้ประชาชนต้องการองค์ความรู้ในแต่ละช่วงชีวิตและแต่ละยุคสมัยที่ต่างกัน ดังนั้น จึงต้องมีการส่งเสริมการเรียนรู้กับทุกกลุ่มอายุเพื่อช่วยให้สามารถปรับตัวเข้ากับกระแสของการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ไม่เกิดปัญหาอันเกิดจากการที่มนุษย์มีทัศนคติและความรู้ไม่สอดคล้องกับความต้องการแห่งยุคสมัย และการมีคุณภาพชีวิตที่ดี จำเป็นที่จะต้องมีสภาพทางสังคมที่อบอุ่นและมีความสุข (Warm and Happy Society) ซึ่งจะต้องส่งเสริมความเข้มแข็งของสังคมในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน ย่าน ส่วนของเมือง ไปจนถึงระดับเมือง ให้แต่ละหน่วยของชุมชนมีความเข้มแข็ง สามารถเป็นหลักแนวทางปฏิบัติทางสังคมและจิตใจให้กับสมาชิกในสังคม อีกทั้งยังต้องส่งเสริมให้เป็นสังคมที่สามารถยอมรับในความเห็นและทัศนคติที่แตกต่างกันได้ รวมถึงการมีสังคมที่มีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินสูง มีการป้องกันการเกิดความปลอดภัย และเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินในกรณีสุดวิสัย ก็สามารถประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมเข้าแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สามารถลดความสูญเสียทางบุคคลและเสียหายทางเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนมีผลโดยตรงกับพัฒนาการทางเศรษฐกิจที่ควรจะเป็น “ชุมชนที่ประชาชนมีโอกาสทางเศรษฐกิจที่เปิดกว้างและหลากหลาย” เนื่องจากการผลิตแบบมหานครประกอบด้วยหน่วยธุรกิจย่อยๆ เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาการค้า การบริการ และการท่องเที่ยว ระบบเศรษฐกิจของกรุงเทพฯ จะสามารถพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องเสริมสร้างโอกาสในการประกอบการของท้องถิ่น (Civic Opportunity) โดยให้หน่วยงานภาครัฐทำหน้าที่จัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการพัฒนาตามวิสัยทัศน์ของความเป็นชุมชนน่าอยู่ยั่งยืนไว้ให้พร้อม และส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาใช้ทรัพยากรโครงสร้างพื้นฐานเหล่านั้นเพื่อพัฒนาไปตามความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของตนเอง โดยกรุงเทพฯ ให้การสนับสนุนด้านองค์ความรู้และทรัพยากรสาธารณะต่างๆ ที่เหมาะสม ทั้งถึง และเป็นธรรม ด้วยแนวทางการพัฒนาดังกล่าวจะทำให้ประชาชนแต่ละคนมีโอกาสในการพัฒนาในทิศทางที่ตนเองถนัด โดยต่อยอดจากโครงสร้างพื้นฐานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดหาเอาไว้ให้

การสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีในแง่ของการบริหารจัดการ คือ การส่งเสริม “การมีส่วนร่วมของประชาชน” โดยจัดให้มีการบริหารจัดการงานภาครัฐที่โปร่งใส ซึ่งกรุงเทพมหานครจะต้องมีการดำเนินงานที่ตรงไปตรงมา มีข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยให้สาธารณชนสามารถตรวจสอบได้ ตั้งแต่ระดับนโยบาย แผนงาน ไปจนถึงระดับโครงการ ซึ่งสามารถทำได้โดยผ่านการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดเอาความต้องการของประชาชนเป็นศูนย์กลาง ประชาชนทุกระดับการศึกษา ระดับรายได้ และอาชีพ จะต้องได้รับโอกาสที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกรุงเทพฯ อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ตั้งแต่การกำหนดนโยบายไปจนถึงตรวจสอบผลการดำเนินการตามแผนงานและโครงการต่างๆ ซึ่งจะทำให้การพัฒนากรุงเทพฯ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพในทุกขั้นตอน และช่วยป้องกันปัญหาความขัดแย้งหรือไม่เห็นชอบต่อแนวทางการพัฒนาได้อีกด้วย

ประชาชนทุกระดับการศึกษา
ระดับรายได้ และอาชีพ
จะต้องได้รับโอกาส
ที่จะเข้ามามีส่วนร่วม
ในการบริหารจัดการ
กรุงเทพฯ อย่างทั่วถึง
และเท่าเทียมกัน

แนวคิดหลัก ของแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร 12 ปี เพื่อมุ่งสู่ “มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน”

- ◆ พัฒนาระบบขนส่งมวลชนที่ครบวงจร เชื่อมต่อใจกลางเมืองสู่ชานเมืองและภูมิภาครอบด้าน
- ◆ พลิกดันให้เกิดการพัฒนาชุมชนชานเมืองกรุงเทพฯ
- ◆ พัฒนาปัจจัยส่งเสริมทางด้านเศรษฐกิจ
- ◆ ส่งเสริมและพัฒนาด้านการศึกษา
- ◆ ส่งเสริมการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น
- ◆ สร้างความสมดุลระหว่างคนกับสิ่งแวดล้อม
- ◆ ส่งเสริมให้คนกรุงเทพฯ มีสุขภาพดี มีครอบครัวอบอุ่น
- ◆ ส่งเสริมสวัสดิการพื้นฐานทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนกรุงเทพฯ
- ◆ พัฒนาระบบบริหารงานของกรุงเทพมหานคร โดยเน้นให้เกิดธรรมาภิบาล
- ◆ การมีส่วนร่วมจากประชาชนและทุกภาคส่วน เพื่อเป็นต้นแบบการบริหารมหานคร

	มิติด้าน โครงสร้างพื้นฐาน	มิติด้าน สังคม วัฒนธรรม	มิติด้าน เศรษฐกิจ	มิติด้าน การบริการ
ศูนย์กลาง ภูมิภาค (Gateway)	ศูนย์กลาง ของภูมิภาค ด้านการขนส่ง และการสื่อสาร	ศูนย์กลาง ของภูมิภาค ด้านการศึกษา มหานคร แห่งการเรียนรู้ สุขภาพ และวัฒนธรรม	ศูนย์กลาง ของภูมิภาค ด้านเศรษฐกิจ วิทยาการ ธุรกิจการเงิน การท่องเที่ยว และการบริการ	ศูนย์กลาง ของบริการมหานคร เพื่อประชาชน และการจัดการ มหานคร
ยั่งยืน เท่าเทียม โปร่งใส (Green)	เมืองแห่ง สิ่งแวดล้อม	เมืองแห่ง เอกลักษณ์ ทางวัฒนธรรม	วิถีชีวิตพอเพียง	เมืองแห่งการบริหาร จัดการที่ดี
สวยงาม ปลอดภัย น่าอยู่ เข้มแข็ง มีความสุข (Good Life)	เมืองสวยงาม มีชีวิตชีวา สะอาด	ครอบครัว และชุมชน อยู่ดีมีสุข ปลอดภัย	ประชาชนมีโอกาส ทางเศรษฐกิจ	การมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วน

การกำหนดวิสัยทัศน์ได้ก่อให้เกิดแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนามาบนพื้นฐานที่จะทำให้วิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้เป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติ ฉะนั้น การที่กรุงเทพฯ จะเป็น “มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน” ได้จริงในทุกๆ มิติภายในระยะเวลาที่กำหนดคือ 12 ปี ยังต้องอาศัยการกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมคู่ขนานไปด้วยเพื่อช่วยผลักดันให้การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรม

5

♦ บทที่ 3

ยุทธศาสตร์หลัก
เพื่อความยั่งยืน

♦ บทที่ 3 : 5 ยุทธศาสตร์หลัก เพื่อความยั่งยืน

การพัฒนาเพื่อใหักรุงเทพฯ เป็นมหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน เป็นศูนย์กลางของภูมิภาค เอเซียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีเมืองชั้นนำ มีสิ่งแวดล้อมที่ดี และประชาชนอยู่ดีมีสุข จะเกิดขึ้นได้จากการดำเนินการ 5 ยุทธศาสตร์หลัก อันเป็นการวางแผนงานสู่การปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ภายใต้การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ในกรอบระยะเวลาที่ต้องการ เพื่อประกอบการวางแผนการใช้ทรัพยากร ที่ประหยัดและบรรลุเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแบบบูรณาการเพื่อมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางภูมิภาค (Strengthening Infrastructure for Regional Mega-City) เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งตอบสนองวิสัยทัศน์แห่งความเป็นมหานครระดับโลก (Gateway) ในมิติด้านโครงสร้างพื้นฐาน ที่มุ่งเป็น “ศูนย์กลางของภูมิภาคด้านการขนส่งและการสื่อสาร” ด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อใหักรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลางของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยทำหน้าที่เป็นจุดเชื่อมโยงเพื่อรวบรวมและกระจายวัตถุดิบ สินค้า กระแสเงิน บุคลากร และองค์ความรู้ระหว่างเมืองสำคัญต่างๆ ในโลกกับเมืองต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยผ่านกรุงเทพฯ ที่มีโครงสร้างพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมต่อการเป็นศูนย์กลางของการขนส่งและการสื่อสาร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาศักยภาพเมืองเพื่อก้าวทันการแข่งขันทางเศรษฐกิจและเป็นมหานครแห่งการเรียนรู้ (Developing Strong Economy and Knowledge-based Society) เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งตอบสนองวิสัยทัศน์แห่งการเป็นมหานครระดับโลก (Gateway) ในมิติด้านสังคม วัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจ โดยเป็นศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจวิทยาการ ธุรกิจการเงิน การท่องเที่ยว และการบริการ ที่เป็นแหล่งการค้าและวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับบริบทในการพัฒนา และการใช้ทรัพยากรท้องถิ่น มาเป็นฐานในการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนารุงเทพฯ ให้เป็นมหานครแห่งสิ่งแวดล้อม (Striving for Green Bangkok) เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งตอบสนองวิสัยทัศน์แห่งการเป็นเมืองที่มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Green) ในการเป็นเมืองแห่งสิ่งแวดล้อม และวิสัยทัศน์แห่งการเป็นเมืองน่าอยู่ (Good Life) ในการเป็นเมืองสวยงาม มีชีวิตชีวา และสะดวก ที่มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ให้บริการพื้นฐานต่างๆ ที่ได้มาตรฐานและเหมาะสมกับระดับรายได้ของแต่ละกลุ่มบุคคล โดยมีการกระจายบริการพื้นฐานอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ทั้งในแง่ของการกระจายตัวในเชิงพื้นที่และประเภทของการให้บริการ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนารุงเทพฯ ให้เป็นมหานครแห่งคุณภาพชีวิตที่ดีและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม (Providing Good Quality of Life in Cultural Mega-City) เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งตอบสนองวิสัยทัศน์แห่งการเป็นเมืองที่มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Green) ในการเป็นเมืองแห่งเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม และการเป็นเมืองที่มีวิถีชีวิตพอเพียง และวิสัยทัศน์แห่งการเป็นชุมชนน่าอยู่ (Good Life) ในการเป็นเมืองที่ครอบครัวและชุมชนอยู่ดีมีสุข ปลอดภัย และการเป็นเมืองที่ประชาชนมีโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยการพัฒนาในแนวทางที่จะส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่น ทั้งในบริบทระดับชุมชน ย่าน เมือง ภาค และประเทศ เพื่อเป็นจุดสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ และเป็นต้นแบบแห่งการพัฒนามหานครในรูปแบบน่าอยู่ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อเป็นต้นแบบด้านการบริหารมหานคร (Mastering Best Service and Mega-City Management) เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งตอบสนองมิติด้านการบริการในทุกวิสัยทัศน์ ด้าน Gateway ให้เป็นศูนย์กลางของบริการ มหานครเพื่อประชาชนและการจัดการมหานคร ด้าน Green ให้เป็นเมืองแห่งการบริหารจัดการที่ดี และด้าน Good Life ให้เป็นเมืองที่มีการพัฒนาที่มีพื้นฐานอยู่บนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ซึ่งเป็นภารกิจหลักของกรุงเทพมหานครในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ทำหน้าที่บริหารจัดการกรุงเทพฯ ให้พัฒนาไปในทิศทางที่เหมาะสมและสอดคล้องกับกระแสการพัฒนาของโลก

การพัฒนาเพื่อใหักรุงเทพฯ เป็นมหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน เป็นศูนย์กลางของภูมิภาค เอเซียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีเมืองชั้นนำ มีสิ่งแวดล้อมที่ดี และประชาชนอยู่ดีมีสุข จะเกิดขึ้นได้จากการดำเนินการ 5 ยุทธศาสตร์หลัก

สู่ผู้นำการเชื่อมโยงภูมิภาคอย่างบูรณาการ : ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแบบบูรณาการเพื่อมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางภูมิภาค (Strengthening Infrastructure for Regional Mega-City)

ด้วยความได้เปรียบในเชิงตำแหน่งที่ตั้งและรูปแบบการพัฒนาจากอดีตมาจนถึงปัจจุบัน ส่งผลให้กรุงเทพฯ มีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางในหลายระดับ ตั้งแต่ระดับภาค ระดับประเทศ ไปจนถึงระดับภูมิภาคระหว่างประเทศ แต่แนวทางการพัฒนาดังกล่าวส่งผลให้เกิดการพัฒนาขยายตัวในพื้นที่ชานเมืองตามแนวเส้นทางคมนาคมสายหลัก ส่วนพื้นที่กลางเมืองมีความเสื่อมโทรม จำนวนประชากรลดลง รวมทั้งมีความเป็นเมืองโดดเดี่ยวสูง อ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก ส่วนในระดับท้องถิ่น หน่วยงานการวางแผนของกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับเดียวกันกับหน่วยงานปฏิบัติการ ทำให้เกิดปัญหาการเรียงลำดับการบริหารจัดการพัฒนาเมืองและการประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพฯ มีจุดแข็งในด้านการพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะและการก่อสร้างและบำรุงรักษาโครงข่ายถนนที่มีระบบการบริหารงบประมาณของตนเอง เอื้อต่อการจัดสรรงบประมาณต่อโครงการที่มีลำดับความสำคัญสูง ผู้บริหารให้ความสำคัญแก่ภารกิจหลักนี้ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงของราชการส่วนท้องถิ่นที่รองรับการที่กรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลางการขนส่งและการลงทุน อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติงานด้านจราจรและการขนส่งของกรุงเทพฯ ขาดความเชื่อมโยงและความสอดคล้องในการแก้ปัญหาในภาพรวม เนื่องจากกรุงเทพฯ ไม่มีแผนแม่บทด้านการจราจรและขนส่ง การปฏิบัติงานของกรุงเทพมหานครมีความล่าช้าเนื่องจากมีระเบียบและขั้นตอนมาก ยิ่งไปกว่านั้น ภาครัฐมีหน่วยงานที่ดำเนินการในพื้นที่กรุงเทพฯ มีภารกิจที่ซ้ำซ้อนหรือคล้ายคลึงกัน และมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนมากที่จะต้องประสานงาน ทำให้การดำเนินโครงการของกรุงเทพมหานครไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด เนื่องจากไม่มีเจ้าภาพหลักเป็นผู้ประสานงาน

แนวทางในการพัฒนากรุงเทพฯ ในช่วง 12 ปีข้างหน้า จะจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนศักยภาพของการเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยจะพัฒนาในประเด็นหลัก 2 ประเด็นยุทธศาสตร์ได้แก่ การใช้ประโยชน์ที่ดินและระบบจราจร

ประเด็นยุทธศาสตร์ “การพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดินให้สอดคล้องกับผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร” มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำแนวทางในการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเป็นศูนย์กลางการขนส่งและสื่อสารของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยยึดเอาผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2549 เป็นหลัก ซึ่งผังเมืองรวมฉบับดังกล่าวได้กำหนดแนวทางการใช้ประโยชน์ที่ดินของกรุงเทพมหานครในอีก 20 ปีข้างหน้า ให้มีการพัฒนาไปตามเส้นทางคมนาคมสายหลักในลักษณะของศูนย์กลางพาณิชยกรรมลำดับศักยภาพต่าง ๆ โดยมีกลยุทธ์หลักดังนี้

- ◆ พัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางหลักและศูนย์กลางรองตามที่กำหนดไว้ในผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร โดยจะใช้ศูนย์กลางพาณิชยกรรมลำดับศักยภาพต่าง ๆ เป็นตัวนำในการพัฒนาพื้นที่ด้วยหลักการสมดุลระหว่างแหล่งงานกับที่พักอาศัย (Jobs-Housing Balance) ด้วยการให้พื้นที่ที่มีระดับการเข้าถึงดีเป็นย่านพาณิชยกรรมและพื้นที่โดยรอบเป็นที่พักอาศัย เพื่อให้แต่ละศูนย์กลางสามารถให้บริการภายในพื้นที่ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ในระดับหนึ่ง ซึ่งจะให้ความสำคัญกับศูนย์กลางที่มีการเข้าถึงอย่างมีประสิทธิภาพเป็นลำดับแรก และจัดให้มีการเชื่อมโยงระหว่างศูนย์กลางพาณิชยกรรมต่าง ๆ เข้าด้วยกันให้เป็นโครงข่ายของระบบศูนย์กลางที่สามารถส่งถ่ายการค้าและการบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ◆ ปรับปรุงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร โดยผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2549 จะต้องทำการปรับปรุงใน พ.ศ. 2554 เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของการเป็นชุมชนน่าอยู่ยั่งยืนและสถานการณ์ต่างๆ ของมหานครที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างเหมาะสม เปิดโอกาสให้ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาเมืองได้อย่างทั่วถึง อีกทั้งยังเป็นโอกาสที่จะนำแนวความคิดของการวางแผนพัฒนากรุงเทพฯ แบบบูรณาการร่วมกับจังหวัดอื่นๆ ในเขตปริมณฑลเข้ามาประกอบในผังเมืองรวมฉบับต่อไปด้วย

- ◆ จัดรูปที่ดินในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนา เนื่องจากกรุงเทพฯ ยังมีที่ว่างบริเวณใกล้ศูนย์กลางเมืองที่ยังไม่ได้พัฒนาอย่างเหมาะสมกับมูลค่าของที่ดินอยู่เป็นจำนวนมาก สาเหตุประการหนึ่งมาจากปัญหาของรูปทรงของที่ดินที่ไม่เหมาะสมกับการพัฒนา เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงจากพื้นที่เกษตรมาสู่พื้นที่แบบเมือง ทำให้แปลงที่ดินจำนวนมากไม่มีการเข้าถึงและระบบโครงสร้างพื้นฐานที่สอดคล้องกับศักยภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่กำหนดไว้ในผังเมืองรวม กรุงเทพมหานครจึงต้องทำหน้าที่เป็นคนกลางและผู้กระตุ้นให้เกิดการจัดรูปที่ดินในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเพื่อเพิ่มพื้นที่ในการพัฒนาเมืองให้สามารถรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอนาคต

- ◆ บูรณาการแผนพัฒนาด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการกับการพัฒนาเมืองตามผังเมืองรวมและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับภาคมหานคร โดยการผลักดันให้เกิดองค์การพัฒนากทม. ซึ่งกรุงเทพมหานครเป็นเจ้าภาพทำหน้าที่ประสานการพัฒนากับหน่วยงานระดับรัฐบาลและจังหวัดในเขตปริมณฑล เนื่องจากขอบเขตของมหานครมีขนาดใหญ่กว่าและขอบเขตการปกครองของกรุงเทพฯ ยังขยายเข้าไปในเขตจังหวัดปริมณฑล ส่งผลให้เกิดความต้องการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั้งภาคมหานครและมีการวางแผนร่วมกันเพื่อให้เกิดเอกภาพในการพัฒนาต่อไป

ส่วนประเด็นยุทธศาสตร์ “การพัฒนาระบบการจราจรให้มีความคล่องตัวและมีระบบขนส่งสาธารณะที่หลากหลาย” มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเดินทางอย่างสะดวกและปลอดภัย โดยให้ความสำคัญกับการเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะบนรางควบคู่ไปการกับเพิ่มพื้นที่ถนนและอัตราความเร็วเฉลี่ยของการเดินทางให้ใกล้เคียงกับมาตรฐานสากล อีกทั้งยังมุ่งลดปริมาณการเกิดอุบัติเหตุเพื่อให้เกิดการสัญจรอย่างปลอดภัยมากขึ้นด้วย โดยมีกลยุทธ์การพัฒนาดังนี้

- ◆ พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะแบบบูรณาการที่เกิดการเชื่อมโยงระหว่างระบบหลักและระบบรอง และการเชื่อมโยงระหว่างกรุงเทพฯ กับปริมณฑล ซึ่งมีเป้าหมายให้ระบบขนส่งสาธารณะบนรางเป็นระบบการเดินทางหลัก และมีระบบขนส่งบนถนนทำหน้าที่เป็นระบบรอง และพัฒนาให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างระบบหลักกับระบบรองอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังต้องเชื่อมโยงกับระบบขนส่งทั้งในระดับภาคมหานครและระดับประเทศ ที่จะทำการเชื่อมโยงของห่วงโซ่อุปทานในการผลิตมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะทำให้สัดส่วนของการเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 40 เป็นร้อยละ 45 ทำให้ต้นทุนการขนส่งลดลง

- ◆ พัฒนาโครงข่ายถนนเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยอาศัยการเชื่อมโยงระหว่างถนนสายหลักกับถนนสายรอง และให้มีพื้นที่ถนนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 10.35 เป็นการพัฒนาโครงข่ายระบบขนส่งและคมนาคมให้ครบสมบูรณ์เป็นโครงข่ายที่มีประสิทธิภาพ สามารถส่งถ่ายการเดินทางจากพื้นที่ย่อยไปสู่พื้นที่หลักและในทางกลับกันได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการพื้นฐานทางสังคมที่จะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้อย่างสะดวก

- ◆ พัฒนาระบบการจราจรให้มีความคล่องตัวและปลอดภัย รองรับภารกิจของการเป็นศูนย์กลางภูมิภาค ด้วยการเพิ่มความเร็วเฉลี่ยในทุกเขตพื้นที่และลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุลงร้อยละ 2 ต่อปีอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การสัญจรเชื่อมโยงระหว่างกันของหน่วยธุรกิจทั้งในและต่างประเทศเป็นไปอย่างสะดวกและมีความปลอดภัยสูงขึ้น ช่วยลดต้นทุนของการผลิตในส่วนที่เป็นค่าขนส่งและค่าประกันความเสียหายลง

แนวทางในการพัฒนา
กรุงเทพฯ ในช่วง 12 ปี
ข้างหน้าจะจัดเตรียม
โครงสร้างพื้นฐาน
เพื่อสนับสนุนศักยภาพ
ของการเป็นศูนย์กลางของ
ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

กลไกเชิงสู่การแข่งขันทางเศรษฐกิจวิทยาการ : ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาศักยภาพเมืองเพื่อก้าวทันการแข่งขันทางเศรษฐกิจและเป็นมหานครแห่งการเรียนรู้ (Developing Strong Economy and Knowledge-based Society)

กรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจ การค้า พาณิชยกรรม เกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการลงทุนของประเทศไทย การพัฒนาด้านเศรษฐกิจของกรุงเทพฯ อยู่ในรูปแบบของการพัฒนาเศรษฐกิจเมืองที่มีการเชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ และประชาชน อีกทั้งยังได้รับการคัดเลือกให้เป็นเมืองนำเที่ยวอันดับ 1 ของเอเชีย ใน พ.ศ. 2551 (จากการสำรวจของนิตยสาร Travel + Leisure ของประเทศสหรัฐอเมริกา) ดังนั้นกรุงเทพมหานครในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีภาระในการผลักดันศูนย์ข้อมูลเศรษฐกิจการค้าและการลงทุนให้เป็นศูนย์ข้อมูลส่งเสริมเศรษฐกิจกรุงเทพฯ อย่างครบวงจรต่อไป

ยุทธศาสตร์ “พัฒนาศักยภาพเมืองเพื่อก้าวทันการแข่งขันทางเศรษฐกิจ” มุ่งตอบสนองวิสัยทัศน์ของการเป็นศูนย์กลางภูมิภาค ทั้งในมิติด้านสังคม วัฒนธรรม และมิติด้านเศรษฐกิจ มีประเด็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาศักยภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของมหานครเพื่อก้าวทันการแข่งขันทางเศรษฐกิจวิทยาการ โดยมีกลยุทธ์หลักในการพัฒนา 5 กลยุทธ์ได้แก่

◆ ส่งเสริมผู้มีอาชีพหรือผู้มีความรู้ในด้านอาชีพให้เป็นผู้ประกอบการและพัฒนาไปสู่ธุรกิจขนาดเล็ก ขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้เกิดระบบเศรษฐกิจจากหญ้าที่ฐานที่สามารถต่อยอดและพัฒนาเป็นเครือข่ายการผลิตขนาดใหญ่ที่มั่นคงและยั่งยืนได้ โดยกรุงเทพมหานครทำหน้าที่ให้การสนับสนุนองค์ประกอบที่เป็นพื้นฐานทั้งด้านองค์ความรู้และการตลาดที่เกี่ยวข้องกับการผลิตเพื่อให้ผู้มีความรู้ได้มีโอกาสเป็นเจ้าของกิจการเอง ทั้งในลักษณะของการเป็นเจ้าของรายเดียว หรือการรวมตัวกันในรูปแบบของวิสาหกิจชุมชนที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งจะช่วยให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมของกรุงเทพมหานครมีอัตราเพิ่มไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ต่อปีอย่างต่อเนื่อง

◆ ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ นำไปสู่การให้ตราผลิตภัณฑ์กรุงเทพมหานคร (Bangkok Brand) และสนับสนุนเผยแพร่ผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางทั้งภายในและต่างประเทศ เป็นการพัฒนาด้านมาตรฐานเพื่อให้ได้รับการยอมรับในระดับสากล ซึ่งหน่วยธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลางมักจะไม่มีทุนทรัพย์และองค์ความรู้เพียงพอที่จะสร้างมาตรฐานให้ได้รับการยอมรับในวงกว้าง กรุงเทพมหานครจึงควรรับหน้าที่เป็นผู้ส่งเสริมและประเมินคุณภาพของสินค้าและบริการ และสร้างตราผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานเพื่อนำไปประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มเป้าหมายได้รับทราบต่อไป โดยมีเป้าหมายที่จะสร้างผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานภายใต้ตราผลิตภัณฑ์กรุงเทพมหานครให้ได้ไม่น้อยกว่า 200 ผลิตภัณฑ์

◆ พัฒนาศูนย์ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง การลงทุน ในพื้นที่กรุงเทพฯ เพื่อสร้างฐานข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจในกรุงเทพฯ โดยข้อมูลเหล่านั้นจะเป็นประโยชน์ทั้งกับตัวผู้ผลิตเองในการจัดหาวัตถุดิบและลูกค้าที่มีความต้องการในตัวสินค้าและบริการ ส่วนผู้บริโภคก็จะได้ประโยชน์จากการมีข้อมูลข่าวสารของผู้ผลิตอย่างถูกต้องและครบสมบูรณ์ ทำให้มีทางเลือกมากขึ้นในการเลือกสินค้าและบริการ อีกทั้งยังเป็นจุดให้บริการแบบครบวงจรที่ผู้ต้องการข้อมูลข่าวสารได้รับความสะดวก รวดเร็ว และได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน สามารถช่วยลดขั้นตอนในการทำธุรกิจลงได้อย่างมาก ซึ่งผู้ให้บริการจะมีอัตราความพึงพอใจไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของผู้มาใช้บริการทั้งหมด

◆ สร้างโอกาสและช่องทางประกอบการค้าหรือการลงทุนให้แก่ประชาชน เพื่อเพิ่มรายได้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้และข้อมูลข่าวสารกับประชาชนในเรื่องของโอกาสและช่องทางในการทำธุรกิจ เนื่องจากผู้ประกอบการรายย่อยยังมีวิธีการประกอบการแบบดั้งเดิม ตามการบอกต่อกันมา ไม่ได้มีการนำเอาองค์ความรู้ทางธุรกิจเข้ามาสนับสนุน ทำให้ไม่ทราบถึงช่องทางในการประกอบการค้าหรือลงทุน กรุงเทพมหานครจึงควรให้การสนับสนุนด้วยการสร้างโอกาสและช่องทางในทางธุรกิจให้กับประชาชน ทั้งในรูปแบบที่กรุงเทพมหานครลงทุนเอง และแบบที่กรุงเทพมหานครเป็นตัวกลางเพื่อเชื่อมระหว่างผู้ประกอบการกับกลุ่มลูกค้า

◆ ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของกรุงเทพฯ ให้ความสำคัญศูนย์กลางของการท่องเที่ยวภูมิภาค เป็นยุทธศาสตร์เพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากการเป็น Gateway โดยมีเป้าหมายที่จะเพิ่มค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวต่อวันให้ได้อย่างน้อย 5 ดอลลาร์ และจำนวนผู้เยี่ยมเยือนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี โดยการสร้างแรงดึงดูดด้านการท่องเที่ยว ทั้งการประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายรับทราบ การสร้างเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวให้กว้าง เพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในกรุงเทพฯ เพิ่มมากขึ้น โดยมีเป้าหมายให้กรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยวทุกประเภทและทุกระดับ เนื่องจากมีโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่ครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งที่พัก ร้านอาหาร สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ที่ครบทุกรูปแบบ

การพัฒนาด้านเศรษฐกิจของกรุงเทพฯ อยู่ในรูปของการพัฒนาเศรษฐกิจเมืองที่มีการเชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ และประชาชน

กรุงเทพมหานครมีนโยบายให้ความสำคัญด้านการจัดการศึกษาเป็นสำคัญ และมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการให้บริการการศึกษาทุกระดับและกลุ่มเป้าหมาย กรุงเทพฯ ให้บริการการศึกษาในหลายรูปแบบและหลายระดับ ทำให้กรุงเทพฯ เป็นศูนย์รวมความหลากหลายของการให้บริการการศึกษา มีเครือข่ายการจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียนที่มีชื่อเสียงของภาครัฐ เอกชน และโรงเรียนต้นแบบของกรุงเทพมหานครเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และกรุงเทพมหานครมีงบประมาณสนับสนุนการให้บริการการศึกษาเพิ่มเติมจากรัฐบาล มีสถานศึกษาดังกระจายทั่วพื้นที่ 50 เขต โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขาการแพทย์และการสาธารณสุข เนื่องจากกรุงเทพมหานครมีโรงพยาบาลในสังกัด 9 แห่ง ในจำนวนนี้เป็นวิทยาลัยแพทยศาสตร์ 1 แห่ง (วชิรพยาบาล) มีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเกือบทุกสาขา มีการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านและแพทย์ประจำบ้านต่อยอดอนุสาขา ซึ่งมีส่วนช่วยในการบริการและจัดการเรียนการสอนนักศึกษาแพทย์ อีกทั้งยังมีแผนการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทุกระดับและสนับสนุนการขยายเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับอุดมศึกษาและบัณฑิตศึกษาเฉพาะทางสู่ความเป็นเลิศในการพัฒนาเมือง โดยจัดตั้งมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครเพื่อเป็นศูนย์การศึกษา ค้นคว้า และวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับมหานคร โดยมีกลยุทธ์หลัก 3 กลยุทธ์ ได้แก่

- ♦ จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการกรุงเทพมหานคร โดยให้มือน้อย 8 หลักสูตร เพื่อให้เป็นศูนย์การศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนามหานครอย่างยั่งยืน
- ♦ บริหารจัดการการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ให้มีรูปแบบและวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
- ♦ ปรับปรุงโครงสร้างและพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาองค์ความรู้ของสถาบันการศึกษา

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและอนุบาล ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดให้มีบริการอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และได้มาตรฐาน เพื่อเป็นการสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพเข้าสู่ตลาดงานหรือศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสม โดยมีกลยุทธ์หลัก 5 กลยุทธ์ ได้แก่

- ♦ พัฒนาคุณภาพด้านการศึกษาของโรงเรียนให้ได้มาตรฐานอย่างทั่วถึง เพื่อให้มีบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และจะนำไปสู่การเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานในระยะใกล้บ้าน ส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามไปด้วย
- ♦ พัฒนาศักยภาพของครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและอนุบาล เพื่อให้มีบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพเพียงพอที่จะให้บริการพื้นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ♦ ส่งเสริมให้ผู้อยู่ในวัยเรียนมีโอกาสเข้าถึงการบริการการศึกษาภาคบังคับ เพื่อให้มีประชาชนได้เข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างทั่วถึง
- ♦ ส่งเสริมให้มีการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพิ่มขึ้น เพื่อให้นักเรียนมีทางเลือกในการศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาที่อยู่ในระยะการเดินทางที่เหมาะสมเพิ่มมากขึ้น
- ♦ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วน ทั้งสถาบันการศึกษาของกรุงเทพมหานคร รัฐบาล และเอกชน โดยวางแผนให้มีการกระจายตัวอย่างทั่วถึงและมีขอบเขตการให้บริการที่ไม่ซ้อนทับกัน

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับอาชีวศึกษาและการศึกษาวิชาชีพ เป็นการจัดการศึกษานอกภาคบังคับ มุ่งเน้นการศึกษาในสาขาอาชีพเพื่อไปประกอบกิจการต่างๆ ได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อให้ผู้เข้าศึกษาสามารถนำไปพัฒนาหรือนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่ต้องผ่านระบบการศึกษาภาคบังคับที่มีวิธีการศึกษาที่ไม่สอดคล้องกับวิถีการประกอบอาชีพของกลุ่มเป้าหมาย โดยมีกลยุทธ์หลัก 2 กลยุทธ์ ได้แก่

- ♦ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาอาชีพและการศึกษาวิชาชีพให้กับประชาชนในกรุงเทพฯ เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสพัฒนาความรู้และเทคนิคต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยได้อย่างเหมาะสม
- ♦ พัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษาให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านอาชีพของชุมชน เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสเข้าถึงสถานศึกษาในระยะใกล้ และมีรูปแบบการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับอาชีวศึกษาตามอัธยาศัยและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นการจัดการศึกษานอกภาคบังคับเพื่อให้ประชาชนทุกเพศทุกวัยได้มีโอกาสศึกษาในสาขาหรือประเด็นที่ตนเองมีความต้องการใช้ประกอบการดำรงชีวิต โดยมีกลยุทธ์หลัก 2 กลยุทธ์ ได้แก่

- ♦ ส่งเสริมแหล่งการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพครอบคลุมทุกเขตพื้นที่กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นการกระจายบริการด้านการเรียนรู้ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก
- ♦ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อการศึกษาตามอัธยาศัยและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อตอบสนองความต้องการที่หลากหลายตามกระแสของสังคมพหุนิยม

วิถีประชาเปี่ยมสุขอย่างมีคุณภาพ : ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็นมหานครแห่งสิ่งแวดล้อม (Striving for Green Bangkok)

ในยุคโลกาภิวัตน์ ทุกประเทศล้วนมีการตื่นตัวด้านสิ่งแวดล้อม ประเทศที่พัฒนาแล้วจึงเต็มใจที่จะให้ความช่วยเหลือ ทั้งด้านเทคนิคหรือเงินสนับสนุนเพื่อลดปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านมลพิษจากแหล่งกำเนิดในประเทศนั้นๆ และผลักดันให้ทุกภาคส่วน (Stakeholders) ร่วมรับผิดชอบต่อมลพิษที่ก่อขึ้นแทนที่รัฐจะต้องรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว (Sole Respondent) ส่งผลให้ประชาชนมีความตื่นตัวต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมมากขึ้น มีการเรียนรู้ที่จะปรับเปลี่ยนวิถีการดำรงชีวิตและพฤติกรรม ปัจจุบันมีการผลิตสินค้า ผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Products) มากขึ้นและเป็นนวัตกรรมที่ได้รับการส่งเสริมให้มีการขยายผลอย่างกว้างขวาง มีการนำหลักการ 3 Rs (Reuse, Reduce, Recycle) มาใช้ เพื่อช่วยยืดอายุการใช้ทรัพยากรออกไปให้นานที่สุด รวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยีในการจัดหาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก

สำหรับประชาชนกรุงเทพฯ ถึงแม้ว่าจะได้รับประโยชน์จากโอกาสดังกล่าวข้างต้น แต่ยังมีอุปสรรคหลายประการ อุปสรรคที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งก็คือ การขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการรักษาสิ่งแวดล้อมเมือง รวมถึงการไม่ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นฐานรากของการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ยังมีเรื่องที่ดินที่มีราคาแพง และพลังงานที่มีราคาสูงขึ้น อีกทั้งกรุงเทพมหานครยังมิได้นำหลักการที่ว่าผู้ก่อมลพิษต้องเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle: PPP) มาใช้อย่างเป็นรูปธรรม จึงทำให้กรุงเทพมหานครต้องเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายในการรักษาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการที่ทุกภาคส่วนร่วมกันก่อ

นอกจากนี้ ยังมีภาระค่าใช้จ่ายในการลดภาวะโลกร้อนของกรุงเทพฯ ซึ่งกรุงเทพมหานครมีนโยบายที่จะลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) ลงร้อยละ 15 ภายในปี 2555 จากปัจจุบันที่ประชาชนกรุงเทพฯ ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในปริมาณ 7.1 ตันต่อคนต่อปี และจากสภาพพื้นที่ที่เป็นที่ลุ่มต่ำไม่สามารถระบายน้ำลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยาได้อย่างรวดเร็ว คลองและท่อระบายน้ำมีขีดจำกัดในการรับน้ำ ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วม พื้นที่เก็บกักน้ำไม่เพียงพอ และภาวะน้ำเอ่อล้นจากน้ำทะเลและน้ำเหนือหลากเข้าท่วมบ้านเรือนประชาชนริมสองฝั่งน้ำ

ยุทธศาสตร์ “พัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็นมหานครแห่งสิ่งแวดล้อม” มุ่งตอบสนองมิติด้านโครงสร้างพื้นฐานทั้งในวิสัยทัศน์ยั่งยืน เสาเข็ม โปร่งใส (Green) และวิสัยทัศน์สวยงาม ปลอดภัย น่าอยู่ เข้มแข็ง มีความสุข (Good Life) โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมของกรุงเทพฯ ให้มีคุณภาพที่ดี สามารถตอบสนองกับการมีชีวิตเมืองที่ดีของประชาชน 7 ประเด็นได้แก่

การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการป้องกันน้ำท่วมและการระบายน้ำ ซึ่งต้องการระบบการจัดการน้ำธรรมชาติทั้งน้ำฝนและน้ำหลากที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ สามารถป้องกันอุทกภัยให้กับพื้นที่สำคัญต่างๆ ในกรุงเทพฯ ได้ โดยมีกลยุทธ์หลัก 3 กลยุทธ์

- ◆ เพิ่มแนวป้องกันน้ำท่วมริมแม่น้ำเจ้าพระยา คลองบางกอกน้อยและคลองมหาสวัสดิ์ ซึ่งเป็นทางน้ำธรรมชาติสายหลักของกรุงเทพฯ ที่ไหลมาจากภาคเหนือของประเทศ ด้วยการหาวิธีป้องกันน้ำท่วมจากน้ำหลากให้ได้ครบสมบูรณ์ตลอดแนวทางน้ำ

- ◆ เพิ่มขีดความสามารถของระบบระบายน้ำในถนนสายหลัก เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาในบริเวณที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจและการเชื่อมโยงกับพื้นที่อื่นๆ โดยมุ่งที่พื้นที่จุดอ่อนน้ำท่วมบนถนนสายหลักจำนวน 12 แห่ง ให้สามารถระบายน้ำและแก้ไขปัญหาหน้าท่วมได้ในระยะเวลาไม่เกิน 2 ชั่วโมง

- ◆ เพิ่มประสิทธิภาพระบบระบายน้ำโดยใช้พื้นที่ชะลอน้ำ (แก้มลิง) โดยจัดหาพื้นที่ชะลอน้ำไม่ให้เข้าท่วมพื้นที่สำคัญในกรุงเทพฯ ซึ่งจะเพิ่มปริมาณน้ำที่สามารถเก็บกักในพื้นที่ชะลอน้ำให้เพิ่มขึ้นอีก 6 ล้านลูกบาศก์เมตร

การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการคุณภาพน้ำ มีเป้าหมายเพื่อจัดการน้ำเสียครัวเรือนด้วยวิธีการต่างๆ ให้มีค่าความสะอาดที่อยู่ในระดับมาตรฐานก่อนปล่อยลงสู่ทางน้ำสาธารณะ โดยมีกลยุทธ์หลัก 3 กลยุทธ์ ได้แก่

- ◆ เพิ่มปริมาณการบำบัดน้ำเสียในพื้นที่กลุ่มเขตกรุงเทพฯ เหนือ เนื่องจากเป็นพื้นที่ด้านเหนือน้ำและมีที่พักอาศัยและโรงงานอุตสาหกรรมอยู่เป็นจำนวนมาก โดยเพิ่มสัดส่วนของปริมาณน้ำเสียชุมชนที่ได้รับการบำบัดให้เป็นร้อยละ 60

- ◆ ยกระดับคุณภาพน้ำทิ้ง (BOD) และเพิ่มประสิทธิภาพระบบไหลเวียนน้ำในคลองเป้าหมายในพื้นที่ให้บริการบำบัดน้ำเสียของกรุงเทพฯ โดยในการยกระดับคุณภาพน้ำทิ้งให้มีค่า BOD น้อยกว่า 10 มิลลิกรัมต่อลิตร สำหรับการฟื้นฟูคุณภาพน้ำให้มีค่า DO มากกว่า 2 มิลลิกรัมต่อลิตร และในการรักษาคุณภาพน้ำให้มีค่า DO มากกว่า 2.5 มิลลิกรัมต่อลิตร

- ◆ สนับสนุนการนำผลผลิตจากการบำบัดน้ำเสียกลับไปใช้ประโยชน์ โดยให้มีปริมาณน้ำเสียที่บำบัดได้ร้อยละ 7 ต่อปี และได้ป้อนหมักจากตะกอนน้ำเสียไม่น้อยกว่า 12,000 ลูกบาศก์เมตรต่อปี

การลดปริมาณมูลฝอยและน้ำของเสียกลับไปใช้ประโยชน์ มีเป้าหมายเพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การประหยัดต้นทุนการผลิตและลดความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อม โดยมีกลยุทธ์หลัก 3 กลยุทธ์ ได้แก่

- ◆ ควบคุมปริมาณมูลฝอยไม่ให้เพิ่มขึ้น ด้วยการรณรงค์ส่งเสริมทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคให้มีพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดมูลฝอยลดลง โดยมีเป้าหมายที่จะลดปริมาณมูลฝอยให้เหลือเพียง 0.70 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน
- ◆ เพิ่มประสิทธิภาพการคัดแยกมูลฝอย ของเสียอันตราย และกากไขมันที่แหล่งกำเนิด ด้วยการให้ความรู้เพื่อให้ผู้บริโภคเห็นประโยชน์และความสำคัญของการคัดแยกมูลฝอยแบบต่างๆ ที่แหล่งกำเนิดขยะ แทนการทิ้งรวมกันแล้วค่อยมาแยกที่ศูนย์กำจัดขยะ
- ◆ สนับสนุนการนำเทคโนโลยีแปรรูปผลผลิต โดยการสร้างมูลค่าให้กับมูลฝอยด้วยการแปรรูปให้สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ในรูปแบบอื่น เช่น การผลิตปุ๋ยหมักจากมูลฝอยให้เพิ่มขึ้นร้อยละ 30 ต่อปี และการผลิตปุ๋ยอินทรีย์จากกากตะกอนสิ่งปฏิกูลให้ได้ไม่น้อยกว่า 15,000 ตันต่อปี

การเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมมลพิษทางอากาศและเสียง ลดมลภาวะอันเกิดจากกิจกรรมและการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบมหานครที่มักจะก่อให้เกิดผลเสียต่อสภาพอากาศและเกิดมลภาวะทางเสียงอยู่เสมอ โดยมีกลยุทธ์หลัก 7 กลยุทธ์ ได้แก่

- ◆ ควบคุมและลดฝุ่นละอองในบรรยากาศในพื้นที่ทั่วไป ด้วยการเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบวิธีการผลิตของกิจกรรมต่างๆ ในกรุงเทพฯ ให้เป็นไปตามมาตรฐานด้านการควบคุมการเกิดมลภาวะ และทำการตรวจสอบอยู่เป็นประจำ
- ◆ ควบคุมและลดฝุ่นละอองในบรรยากาศในพื้นที่ริมถนน ที่เกิดขึ้นจากการสัญจร ทั้งจากยานพาหนะและจากสิ่งที่ยกพัดขึ้นมาในยานพาหนะ โดยเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบความสะอาดของถนน ผ่านมาตรการทั้งด้านความสะอาดและด้านการลดฝุ่นละอองด้วยวิธีทางธรรมชาติ
- ◆ เพิ่มประสิทธิภาพในการเฝ้าระวังและติดตามรถยนต์ที่ปล่อยควันดำเกินมาตรฐาน ด้วยการทำการตรวจสอบยานพาหนะอยู่เสมอ และเพิ่มพื้นที่เฝ้าระวังให้มากขึ้น
- ◆ ควบคุมเสียงในพื้นที่ทั่วไป ซึ่งเกิดมลภาวะทางเสียงจากกิจกรรมและการใช้ประโยชน์ที่ดินต่างๆ ในกรุงเทพฯ จึงต้องมีการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ
- ◆ ควบคุมเสียงในพื้นที่ริมถนน มลภาวะทางเสียงริมถนนเกิดจากยานพาหนะเป็นหลัก ทั้งจากการเสื่อมสภาพของยานพาหนะที่ขาดการบำรุงรักษาตามสมควร และจากความตั้งใจให้เกิดมลภาวะทางเสียง
- ◆ ควบคุมระดับเสียงจากรถยนต์ริมเส้นทางจราจรถนนสายหลักเป้าหมาย ซึ่งเป็นถนนที่มีปริมาณการสัญจรมาก และมักจะเป็นรถขนส่งสินค้าที่ต้องใช้กำลังมาก
- ◆ ควบคุมระดับเสียงจากเรือโดยสารในคลองแสนแสบ เพื่อให้พื้นที่ริมน้ำสามารถใช้งานสำหรับกิจกรรมต่างๆ ได้โดยปราศจากมลภาวะทางเสียง

การเพิ่มพื้นที่สีเขียว เนื่องจากพื้นที่สีเขียวมีสรรพประโยชน์มากมายต่อวิถีชีวิตในมหานคร เป็นทั้งพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจและรองรับกิจกรรมทางสังคม เป็นแหล่งกรองมลภาวะด้วยวิธีการทางธรรมชาติ การเพิ่มพื้นที่สีเขียวมีกลยุทธ์หลัก 3 กลยุทธ์ ได้แก่

- ◆ ใช้แผนแม่บทพื้นที่สีเขียวของกรุงเทพมหานคร โดยมีเป้าหมายที่จะให้มีพื้นที่สีเขียวเพื่อสภาพแวดล้อมไม่น้อยกว่าร้อยละ 18 ของพื้นที่กรุงเทพฯ ทั้งหมด และมีพื้นที่สีเขียวในรูปแบบสวนสาธารณะไม่น้อยกว่า 6.1 ตารางเมตรต่อคน

- ◆ บังคับใช้มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองพื้นที่สีเขียวเพื่อสภาพแวดล้อมของเมืองที่ดี เพื่อบูรณาการพื้นที่สีเขียวในมหานครให้เป็นพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจและส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม

- ◆ สนับสนุนกระบวนการจัดหาที่ดินเพื่อพัฒนาเป็นพื้นที่สวนสาธารณะ ซึ่งวิธีการให้ได้พื้นที่มาเพื่อการจัดสร้างสวนสาธารณะมีหลายวิธี ทั้งการเป็นเจ้าของทั้งหมด การเช่าพื้นที่ การรับบริจาคพื้นที่ การแลกเปลี่ยนพื้นที่ ฯลฯ

การรักษา พื้นฟูป่าชายเลนชายฝั่งทะเลบางขุนเทียน ซึ่งเป็นป่าชายเลนแห่งเดียวของกรุงเทพฯ และเผชิญปัญหาการลดลงทางพื้นที่มาอย่างต่อเนื่อง จนมีปัญหาด้านสภาพแวดล้อมเป็นอย่างมาก โดยจะมีกลยุทธ์หลักเพื่อเพิ่มความหนาของพื้นที่ป่าชายเลนให้ได้ไม่น้อยกว่า 300 เมตรตลอดแนวชายฝั่ง เพื่อเป็นพื้นที่กันชนภัยธรรมชาติ และเป็นพื้นที่อนุรักษ์ด้านคุณค่าทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การลดภาวะโลกร้อนและการอนุรักษ์พลังงานมีเป้าหมายหลักที่จะลดปริมาณการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ให้เหลือน้อยกว่า 5.5 ล้านตันต่อหัวประชากรต่อปี และเพิ่มจำนวนชุมชนที่มีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมให้ได้ร้อยละ 15 ต่อปี โดยมีกลยุทธ์หลัก 6 กลยุทธ์ ได้แก่

- ◆ สนับสนุนประชาชนให้ใช้ระบบขนส่งมวลชนสาธารณะ โดยมีเป้าหมายเพื่อลดปริมาณการเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนบุคคล ด้วยการจัดหาระบบขนส่งสาธารณะที่มีประสิทธิภาพและสามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึง

- ◆ สนับสนุนการปรับปรุงการใช้พลังงานไฟฟ้าในอาคาร เนื่องจากอาคารบางส่วนในกรุงเทพฯ ได้รับการออกแบบและก่อสร้างด้วยเทคโนโลยีแบบเก่า ซึ่งไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการใช้แสงธรรมชาติและการประหยัดพลังงานในอาคารมากนัก โดยกรุงเทพมหานครจะทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานให้เกิดการปรับปรุงที่มีประสิทธิภาพ

แนวทางในการพัฒนา
กรุงเทพฯ ในช่วง 12 ปี
ข้างหน้าจะให้อัตโนมัติ
โครงสร้างพื้นฐานเพื่อ
สนับสนุนศักยภาพ
ของการเป็นศูนย์กลาง
ของภูมิภาคเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้

- ◆ ส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก กรุงเทพฯ เป็นมหานครที่มีความต้องการการใช้พลังงานอย่างมาก จึงควรส่งเสริมให้มีการใช้พลังงานทางเลือกอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์และความต้องการในการใช้งานที่ต่างกันไป

- ◆ สนับสนุนการนำผลผลิตจากกากของเสียกลับมาใช้ประโยชน์และเพิ่มการบำบัดน้ำเสียชุมชน ด้วยการส่งเสริมให้หน่วยระดับชุมชนมีการใช้สินค้าที่คุ้มค่าประโยชน์มากขึ้น

- ◆ สนับสนุนมาตรการเพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อปลูกไม้ยืนต้น เนื่องจากไม้ยืนต้นมีความสามารถในการกรองอากาศและผลิตก๊าซออกซิเจนได้เป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังสามารถใช้ร่วมเงาในการสร้างพื้นที่เพื่อรองรับกิจกรรมนันทนาการและการพักผ่อนหย่อนใจในพื้นที่สีเขียวได้อีกด้วย

- ◆ สนับสนุนชุมชนให้มีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืนด้วยการสร้างจิตสำนึกให้สมาชิกของชุมชนมีความใส่ใจในผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และจะขยายจากระดับชุมชนสู่ระดับที่ใหญ่กว่าต่อไปได้

ชุมชนน่าอยู่ ดำรงเอกลักษณ์ความเป็นไทยในสากล : ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็นมหานคร
แห่งคุณภาพชีวิตที่ดีและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม (Providing Good Quality of Life in Cultural Mega-City)

กรุงเทพมหานครในฐานะหน่วยงานที่ดูแลสุขภาพของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพฯ ต้องให้ความสำคัญในการให้บริการด้านสุขภาพ ด้วยการปรับปรุงและพัฒนาระบบงานสาธารณสุขเพื่อให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขครอบคลุมประชากรอย่างทั่วถึง โดยการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ในการดูแลรักษาสุขภาพ รวมทั้งเสริมสร้างประสิทธิภาพและคุณภาพการรักษายาบาลโรคเฉพาะทางของสถานพยาบาลในสังกัด กรุงเทพมหานครเพื่อสร้างความเป็นเลิศทางการแพทย์ ตลอดจนการพัฒนาภูมิทัศน์และสนับสนุนวัสดุ ครุภัณฑ์ทางการแพทย์ที่จะส่งเสริมให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขของกรุงเทพมหานครเป็นไปตามมาตรฐานการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล (Hospital Accreditation: HA) และมาตรฐานการบริการสาธารณสุข (Health Center Accreditation: HCA) เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและมุ่งให้กรุงเทพฯ เป็นเมืองสุขภาพดี ผู้คนมีความสุข

ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสุขภาพและสร้างสังคมแห่งสุขภาวะ เป็นการป้องกันและรักษาโรคอันตรายต่างๆ ที่มีผลต่อชีวิตของประชาชน และส่งเสริมให้ประชาชนมีภาวะโภชนาการที่ดี ด้วยการให้ความรู้แก่ประชาชน และให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มในระดับย่อยเพื่อการป้องกันโรคต่างๆ โดยมีกลยุทธ์หลัก 7 กลยุทธ์ดังนี้

- ◆ ส่งเสริมให้ประชาชนลดปัจจัยเสี่ยงต่อโรคสำคัญที่ป้องกันได้
- ◆ พัฒนาศักยภาพชุมชนในการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันและควบคุมโรค
- ◆ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนได้บริโภคอาหารปลอดภัย
- ◆ พัฒนาความเป็นเลิศและเพิ่มการเข้าถึงการรักษายาบาลโรคเฉพาะทางในสถานพยาบาลสังกัดกรุงเทพมหานคร

- ◆ เร่งรัดการพัฒนาโรงพยาบาลและศูนย์บริการสาธารณสุขสังกัดกรุงเทพมหานครเพื่อให้บริการประชาชนแบบครบวงจร และมีคุณภาพเทียบได้กับมาตรฐานสากล

- ◆ เพิ่มประสิทธิภาพของระบบการแพทย์ฉุกเฉินในการช่วยเหลือผู้เจ็บป่วยฉุกเฉินและสถานการณ์วิกฤตหรือภัยพิบัติในเขตกรุงเทพฯ

- ◆ เร่งรัดการส่งเสริมสุขภาพกายของเด็กและเยาวชนในโรงเรียนทั้งในและนอกสังกัดกรุงเทพมหานคร

ส่วนด้านการพัฒนาสังคมและสังคมสงเคราะห์ กรุงเทพมหานครได้ทำการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพ ผู้นำชุมชน องค์กรชุมชน และเครือข่ายชุมชน ให้ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนเพื่อนำไปสู่ชุมชนเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองได้โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ นอกจากนี้ เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสต้องได้รับ บริการด้านสวัสดิการและสังคมสงเคราะห์

ประเด็นยุทธศาสตร์การสร้างเสริมความเข้มแข็งของครอบครัว สังคม และสวัสดิการสังคมสงเคราะห์ มีเป้าหมายเพื่อจะสร้างบุคลากรที่มีประสิทธิภาพโดยผ่านครอบครัวและชุมชนซึ่งเป็นหน่วยทางสังคมที่เล็กที่สุด และใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด และมีการจัดหาสวัสดิการให้เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะและข้อจำกัดของแต่ละกลุ่มบุคคล โดยมีกลยุทธ์หลัก 5 กลยุทธ์ ได้แก่

- ◆ ส่งเสริมและพัฒนาผู้นำชุมชน และประชาชนรวมทั้งภาคีด้านการพัฒนาชุมชน
- ◆ ส่งเสริมและพัฒนาสถาบันครอบครัว
- ◆ ส่งเสริมระบบและการจัดบริการสวัสดิการและสังคมสงเคราะห์เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส
- ◆ ส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนและสถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน
- ◆ เพิ่มศักยภาพการให้บริการด้านที่อยู่อาศัยสำหรับประชาชน รวมทั้งข้าราชการและลูกจ้างที่มีความต้องการ

ด้านการบริหารและจัดการด้านกีฬาและนันทนาการ กรุงเทพฯ มีพื้นที่ว่างที่สามารถจัดกิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการกระจายอยู่ตามเขตต่างๆ มีบริการการเรียนการสอนกีฬาขั้นพื้นฐาน และการจัดกิจกรรมในศูนย์กีฬา ศูนย์เยาวชน และยังมีโรงเรียนกีฬากรุงเทพมหานครที่ส่งเสริมพัฒนาทักษะความสามารถทางการกีฬาให้แก่นักเรียน

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านกีฬาและนันทนาการ เป็นการส่งเสริมสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจของประชาชนด้วยวิธีการเชิงรุก เพื่อให้ประชาชนได้ออกกำลังกายและมีทักษะทางกีฬาที่เหมาะสมกับวัยและข้อจำกัดด้านอื่นๆ ของแต่ละบุคคล โดยมีกลยุทธ์หลัก 5 กลยุทธ์ดังนี้

- ◆ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานบริการด้านการกีฬาและนันทนาการ
- ◆ ส่งเสริมการเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพให้กับประชาชน
- ◆ ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการ
- ◆ พัฒนาการบริหารจัดการด้านกีฬาและนันทนาการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- ◆ ส่งเสริมและพัฒนาบริการกีฬาและนันทนาการ

นโยบายระดับชาติและในระดับกรุงเทพมหานครให้ความสำคัญต่อความปลอดภัยจากอาชญากรรมและสาธารณสุข และกรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลางของหน่วยงาน บุคลากร ข้อมูลข่าวสาร และองค์ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยทุกระดับ รวมทั้งประชากรเมืองมีความตระหนักและให้ความสนใจในเรื่องความปลอดภัยจากอาชญากรรมและสาธารณสุข เชื้อต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกรุงเทพมหานครได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์
การสร้างเสริมความเข้มแข็ง
ของครอบครัว สังคม และสวัสดิการ
สังคมสงเคราะห์
มีเป้าหมายเพื่อจะสร้างบุคลากร
ที่มีประสิทธิภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาความปลอดภัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเมือง ซึ่งเป็นการสร้างคุณภาพในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับประชาชน ทั้งด้านอาชญากรรม อัคคีภัย อุบัติเหตุและความรุนแรง และความสะอาด ทั้งในแง่ของการป้องกันและการบรรเทาสาธารณภัยในกรณีที่เกิดภัยพิบัติขึ้นแล้ว โดยมีกลยุทธ์หลัก 7 กลยุทธ์ดังนี้

- ◆ เฝ้าระวังและลดพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม
- ◆ สนับสนุนทรัพยากรในการจัดการด้านความปลอดภัย
- ◆ เสริมสร้างความปลอดภัยในโรงเรียน
- ◆ เพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ◆ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ◆ เพิ่มประสิทธิภาพในการช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนหลังเกิดเหตุสาธารณภัย
- ◆ ควบคุมความเป็นระเบียบเรียบร้อย

ประเด็นยุทธศาสตร์การสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ มีวิถีชีวิตพอเพียง มีเป้าหมายเพื่อสร้างโอกาสในการทำงานให้กับประชาชนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน เพื่อให้ประชาชนก้าวพ้นจากการว่างงานและความยากจน โดยมีกลยุทธ์หลัก 5 กลยุทธ์ดังนี้

- ◆ สร้างกระบวนการส่งเสริมอาชีพแบบครบวงจร และสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นไปสู่การเพิ่มรายได้
- ◆ ส่งเสริมและพัฒนาการผลิต การประกอบการภาคเกษตรกรรม
- ◆ เพิ่มประสิทธิภาพงานสถานธนาณูปาลกรุงเทพมหานครเพื่อเสริมศักยภาพการบริการ เสริมสภาพคล่องทางเศรษฐกิจแก่ประชาชนให้ครอบคลุม ทั่วถึง และมีภาพลักษณ์ที่ดี
- ◆ เพิ่มประสิทธิภาพงานตลาดของกรุงเทพมหานคร เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของชุมชน พร้อมปรับปรุงตลาดให้ถูกสุขลักษณะและทันสมัย ส่งเสริมการค้าขายสินค้าที่เป็นธรรมและส่งเสริมการค้าขายสินค้าที่ผลิตภายในประเทศ
- ◆ ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานตลาดนัดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีประสิทธิภาพสามารถสร้างความประทับใจเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาใช้บริการตลาดนัดเพิ่มขึ้น

ประเด็นยุทธศาสตร์การเสริมสร้างเสน่ห์กรุงเทพฯ เพื่อเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ของเมือง และเป็นแรงดึงดูดด้านการท่องเที่ยวในเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม โดยมีกลยุทธ์หลัก 4 กลยุทธ์ดังนี้

- ◆ พัฒนาพื้นที่ลักษณะพิเศษต่างๆ เช่น พื้นที่อนุรักษ์ประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรม
- ◆ การบูรณะฟื้นฟูเมืองและเสริมสร้างภูมิทัศน์เมือง
- ◆ อนุรักษ์ พื้นที่พื และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ◆ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรทางศาสนาในการสร้างเสน่ห์กรุงเทพฯ ให้เป็นเมืองแห่งศาสนา

มหานครต้นแบบแห่งการบริหารและบริการเป็นเลิศ : ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อเป็นต้นแบบ
ด้านการบริหารมหานคร (Mastering Best Service and Mega-City Management)

กรุงเทพฯ มีลักษณะเป็นเขตการปกครองพิเศษตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 กำหนดให้กรุงเทพฯ เป็นทบวงการเมือง มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นนครหลวง มีผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานครที่มาจากการเลือกตั้ง และเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารงาน อยู่ในตำแหน่งตามวาระคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง และมีสภากรุงเทพมหานครที่ได้รับเลือกตั้งโดยตรงทำงานร่วมด้วย ซึ่งจะต้องมีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการเพื่อเป็นต้นแบบด้านการบริหารมหานคร (Mastering Best Service and Mega-City Management) โดยมีกลยุทธ์หลัก 5 กลยุทธ์ ได้แก่

- ◆ ขยายช่องทางการบริการให้มีความหลากหลาย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานบริการประชาชน มุ่งสู่ความเป็นองค์กรชั้นนำด้านการบริการ (Best Service Organization)
 - ◆ พัฒนาระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ของกรุงเทพฯ เพื่อมุ่งสู่การเป็นมหานครแห่งการบริการทางอิเล็กทรอนิกส์
 - ◆ ติดตามและประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการของกรุงเทพมหานคร
 - ◆ มุ่งเน้นให้มีการถ่ายโอนอำนาจจากส่วนกลางให้กับกรุงเทพมหานคร/องค์การระดับภาคมหานครอย่างจริงจังทั้งในด้านการกำหนดประเภทรายได้ อัตราภาษี งบประมาณ และภารกิจอื่นๆ ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้
 - ◆ ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารราชการกรุงเทพมหานครให้มีความคล่องตัวต่อการพัฒนาและบริการประชาชน
- พันธกิจสำคัญของกรุงเทพมหานครคือ การพัฒนาระบบบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์แบบบูรณาการโดยผ่าน จันทมาติของภาคีการพัฒนา (Stakeholder) ต่างๆ และสามารถช่วยให้สามารถเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์ แผนงบประมาณ และแผนงานด้านการบริหารเชิงทรัพยากรบุคคลให้มีความสอดคล้องกัน โดยจะต้องมีการปรับเปลี่ยนการจัดลำดับความสำคัญของยุทธศาสตร์อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สามารถตอบสนองและใช้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงของโลกได้เต็มที่ โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งได้กำหนดกลยุทธ์หลักไว้ 6 กลยุทธ์ ได้แก่
- ◆ กำหนดกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาเมืองด้านต่างๆ ที่สนับสนุนการพัฒนากรุงเทพฯ สู่การเป็นชุมชนน่าอยู่ยั่งยืน โดยบูรณาการผังเมืองรวมกับแผนงานด้านต่างๆ ในการพัฒนากรุงเทพฯ ให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกัน
 - ◆ จัดตั้งสถาบันพัฒนาเมืองเพื่อเป็นศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนา ที่สนับสนุนการบริหารมหานครในเชิงสหวิทยาการและสนับสนุนการพัฒนาสู่การเป็นชุมชนน่าอยู่ยั่งยืน
 - ◆ ส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์แผนพัฒนาและนโยบายการพัฒนากรุงเทพฯ สู่การเป็นชุมชนน่าอยู่ยั่งยืน และเป็นศูนย์กลางภูมิภาคให้ประชาชนได้รับรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อให้นโยบายมีความยั่งยืนในระยะยาว
 - ◆ เพิ่มบทบาทงานต่างประเทศเชิงรุก โดยมุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างภาพลักษณ์ และเพิ่มบทบาทของกรุงเทพฯ ในเวทีโลก
 - ◆ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนในการพัฒนาภาคมหานคร เพื่อเสริมสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมในการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน
 - ◆ ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างเมืองเพื่อสร้างความร่วมมือสำหรับการพัฒนาเมืองในมิติต่างๆ ที่นำไปสู่ความเป็นชุมชนน่าอยู่ยั่งยืนและเป็นศูนย์กลางภูมิภาค

ด้านการติดตามผลการปฏิบัติราชการนั้น ควรมีการแบ่งภาระความรับผิดชอบของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน ลดความซ้ำซ้อน และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม ตลอดจนพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำมาสนับสนุนการติดตามผลการปฏิบัติราชการเพิ่มเติมจากที่มีอยู่เดิม โดยให้สามารถบูรณาการงานติดตามผลสัมฤทธิ์ของตัวชี้วัด ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกให้กับหน่วยงานทั้งที่เป็นผู้รายงานผลและผู้ติดตามผล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควรพัฒนาให้สามารถเชื่อมโยงกับระบบคลังข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับข้อมูลสำหรับวางแผนและติดตามผลสัมฤทธิ์ให้สมบูรณ์และสามารถเป็นต้นแบบที่ดีของการบริหารจัดการเมืองต่อไป โดยมีกลยุทธ์หลัก 3 กลยุทธ์ ได้แก่

- ◆ ปรับปรุงกระบวนการบริหารราชการประจำให้เกื้อหนุนต่อการนำยุทธศาสตร์และแผนงานด้านต่างๆ ไปสู่การปฏิบัติ
- ◆ ติดตามและประเมินผลระบบการบริหารราชการ ตลอดจนการพัฒนากรุงเทพมหานครเชิงยุทธศาสตร์อย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นการเทียบเคียงกับองค์กรชั้นนำในประเทศและชุมชนนำอยู่ในประเทศต่างๆ
- ◆ เพิ่มประสิทธิภาพในด้านกระบวนการและการประเมินผลการบริหารราชการตามหลักธรรมาภิบาล

สำหรับด้านการเงินและการคลัง ควรมีการเสริมศักยภาพโดยการเพิ่มประสิทธิภาพและการวิเคราะห์เชิงรุกด้วยข้อมูลจริง โดยผ่านการพัฒนาของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนการวิเคราะห์และติดตามสถานการณ์การเติบโตทางเศรษฐกิจและประชากร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเพิ่มช่องทางการชำระภาษีเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน การนำระบบสารสนเทศเชิงภูมิศาสตร์ (GIS) ตลอดจนการนำเทคนิคการวิเคราะห์เชิงสถิติมาเพิ่มศักยภาพในการจัดเก็บรายได้ ควบคู่กับการปรับปรุงกฎระเบียบ วิธีการจัดเก็บภาษีและอัตราภาษี เพื่อคงความยุติธรรม โปร่งใส ครอบคลุม และสอดคล้องตามสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน สามารถสะท้อนให้เห็นถึงความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง โดยมีกลยุทธ์หลัก 4 กลยุทธ์ ได้แก่

- ◆ เพิ่มรายรับสำหรับการพัฒนากรุงเทพฯ โดยพัฒนาช่องทางในการรับชำระภาษีเพิ่มเติมพร้อมกับปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- ◆ เพิ่มประสิทธิภาพงานด้านการคลัง โดยมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพระบบงานเทคโนโลยีที่สนับสนุนงานเชิงวิเคราะห์ ให้มีขีดความสามารถเทียบเคียงกับองค์กรชั้นนำในระดับประเทศ
- ◆ มุ่งเน้นการลดค่าใช้จ่ายประจำในการบริหารราชการและพัฒนาระบบประเมินผลการบริหารการใช้จ่ายในเชิงประสิทธิภาพ
- ◆ เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารยุทธศาสตร์และงบประมาณ โดยการประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการตัดสินใจในการบริหารราชการเชิงรุก และสามารถวิเคราะห์การจัดลำดับความสำคัญของยุทธศาสตร์และการจัดสรรงบประมาณ

สำหรับด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล กรุงเทพมหานครมีอัตรากำลังทั้งข้าราชการและลูกจ้างประมาณหนึ่งแสนคน ซึ่งจำเป็นต้องมีการขยายการบริการรูปแบบต่างๆ เพื่อให้สามารถสร้างประโยชน์สูงสุดกับประชาชนในระดับชั้น โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดกรอบอัตรากำลังในลักษณะเชิงรุก ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ความต้องการด้านอัตรากำลังที่ประมาณการเปรียบเทียบกับภาระงานปริมาณภาระงานการให้บริการของหน่วยงานที่เติบโตตามความต้องการของประชาชน โดยเสริมสร้างให้บุคลากรของกรุงเทพมหานครมีความพร้อมทั้งด้านศักยภาพ คุณภาพชีวิต และความภาคภูมิใจเพื่อร่วมพัฒนามหานครให้น่าอยู่ยิ่งขึ้น ซึ่งมีกลยุทธ์หลัก 12 กลยุทธ์ ได้แก่

- ◆ บุคลากรและเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลของกรุงเทพมหานครให้เป็นการบริหารงานบุคคลบนพื้นฐานของผลงานและเกณฑ์สมรรถนะ ที่สามารถตอบสนองการบริหารราชการเชิงรุก และสนับสนุนการพัฒนาที่มุ่งสู่ความเป็นชุมชนน่าอยู่ยิ่งขึ้น
- ◆ ทบทวนกรอบ/แผนอัตรากำลังเชิงรุกให้สอดคล้องกับแผนบริหารราชการและการปรับเปลี่ยนของนโยบาย โดยมุ่งเน้นการลดขนาดองค์กรและจำกัดอัตรากำลัง เพื่อรองรับการปรับรูปแบบการบริหารราชการในแบบกำกับการจ้างภายนอก (Outsource) และสนับสนุนการดำเนินงานของเอกชน ประชาชน และหน่วยงานอื่น (Subsidy)
- ◆ ทบทวนการกำหนดสมรรถนะให้สอดคล้องกับการปฏิบัติราชการตามแผนบริหารราชการ การปรับเปลี่ยนของนโยบายการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม และการปรับรูปแบบการบริหารราชการของกรุงเทพมหานคร
- ◆ เพิ่มศักยภาพระบบการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร โดยมุ่งเน้นความสอดคล้องเชื่อมโยงกับสมรรถนะและทักษะทั่วไป รวมทั้งให้สามารถพิสูจน์ได้ถึงเชื่อมั่น เทียบตรงของเครื่องมือการคัดเลือกบุคลากร
- ◆ เสริมศักยภาพระบบการพัฒนาผู้บริหารมหานคร โดยมุ่งเน้นการจัดสร้างแผนการพัฒนาผู้บริหารตามระดับชั้นและระบบการทดแทนตำแหน่งที่ตอบสนองการมุ่งสู่ความเป็นมหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน
- ◆ เพิ่มบทบาทหน่วยงานต้นสังกัดในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรเฉพาะทางตามสายงานด้วยการบูรณาการแนวทางการพัฒนาในงาน การพัฒนานอกงาน และการพัฒนาด้วยตนเอง
- ◆ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมการจัดการองค์ความรู้และการพัฒนาตนเอง
- ◆ เสริมภาพลักษณ์องค์กรในด้านระบบบริหารทรัพยากรบุคคล เพื่อเสริมสร้างให้บุคลากรมีความรัก ภูมิใจในองค์กร
- ◆ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารทรัพยากรบุคคลของกรุงเทพมหานคร
- ◆ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติราชการ เพื่อมุ่งสู่การเป็นหน่วยราชการอิเล็กทรอนิกส์
- ◆ เสริมศักยภาพการบริหารโครงสร้างพื้นฐานและมาตรฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อมุ่งสู่การเป็นหน่วยราชการอิเล็กทรอนิกส์ และองค์กรชั้นนำเลิศด้านการบริการด้วยบริการอิเล็กทรอนิกส์
- ◆ บุคลากรของกรุงเทพมหานครได้รับการพัฒนาศักยภาพ ให้มีทักษะและความรู้ความเข้าใจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

การดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์ทั้งหลัก 5 ในกรอบระยะเวลา 12 ปีจะมีส่วนผลักดันให้กรุงเทพฯ พร้อมไปด้วยโครงสร้างพื้นฐานของความเป็นมหานครระดับโลกที่มีศักยภาพในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ขณะเดียวกันก็ได้ละเลยคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วยการดูแลสิ่งแวดล้อมของเมืองให้น่าอยู่อาศัย ทั้งหมดนี้ดำเนินไปได้ด้วยการพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดีควบคู่กันไป

ปณิธาน

♦ บทที่ 4

ช่อง

กรุงเทพมหานคร

♦ บทที่ 4 : **ปณิธาน**
ของกรุงเทพมหานคร

ด้วยวิสัยทัศน์ของการเป็นมหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืนและยุทธศาสตร์การพัฒนานำมาสู่การตั้งเป้าหมายการพัฒนา (Benchmark) สำหรับการพัฒนากทม. ในอีก 12 ปี ข้างหน้า โดยใช้ผลการสำรวจความคิดเห็นผู้บริหารและผู้จัดการองค์กรธุรกิจต่างประเทศของ The Economist Intelligence Unit (EIU) ใน ค.ศ. 2006 เกี่ยวกับปัจจัยด้านความน่าอยู่ของเมือง ซึ่งจะเปรียบเทียบกับมหานครและเมืองสำคัญต่างๆ ในทวีปเอเชียอีก 21 เมือง และตั้งเป้าหมายการพัฒนาในประเด็นต่างๆ 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ สภาพแวดล้อมต่อการดำเนินธุรกิจ โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก และคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยมีแนวทางการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาดังนี้

สภาพแวดล้อมต่อการดำเนินธุรกิจ

กรุงเทพฯ มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจมากกว่าพื้นที่ใดๆ ในประเทศไทย (มูลนิธิเพื่อสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2548) เนื่องจากมีความพร้อมอย่างมากในระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และการบริการต่างๆ ซึ่งการจัดอันดับเครือข่ายการให้บริการของโลก โดย Brookings Institution แสดงให้เห็นว่ากรุงเทพฯ (อันดับที่ 7 ของเอเชีย และอันดับที่ 28 ของโลก) ยังเป็นรองเมื่อเปรียบเทียบกับเมืองหลักอื่นๆ ในทวีปเอเชีย เช่น สิงคโปร์ ไทเป จาการ์ตา และกัวลาลัมเปอร์

ตารางที่ 4.1 การจัดอันดับเครือข่ายการให้บริการของโลก โดย Brookings Institution

อันดับในเอเชีย	เมือง/ประเทศ	อันดับโลก (จากทั้งหมด 315 อันดับ)
1	ฮ่องกง	3
2	โตเกียว	5
3	สิงคโปร์	6
4	ไทเป	20
5	จาการ์ตา	22
6	กัวลาลัมเปอร์	26
7	กรุงเทพฯ	28
8	เซี่ยงไฮ้	31
9	ปักกิ่ง	36
10	โซล	41

ที่มา : Peter J. Taylor and Robert E. Lang, "US Cities in the "World-City Network", " Metropolitan Policy Program Survey Series, Washington, DC: The Brookings Institution, 2005.

กรุงเทพฯ
มีบรรยากาศที่เอื้อ
ต่อการดำเนินธุรกิจ
มากกว่าพื้นที่ใดๆ
ในประเทศไทย

การพัฒนากทม. ให้เป็น “มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน” มีเป้าหมายเพื่อให้กรุงเทพฯ มีเครือข่ายการให้บริการอยู่ในระดับที่เหนือกว่านครไทเป (ลำดับที่ 4 ของเอเชีย และลำดับที่ 20 ของโลก) และถ้าสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองของประเทศและโลกเอื้ออำนวย ก็อาจพัฒนาให้ไปอยู่ในระดับใกล้เคียงกับประเทศสิงคโปร์ (ลำดับที่ 3 ของทวีปเอเชีย และลำดับที่ 6 ของโลก) โดยใช้ยุทธศาสตร์ที่ 2 “พัฒนาศักยภาพของเมืองเพื่อก้าวทันการแข่งขันทางเศรษฐกิจและเป็นมหานครแห่งการเรียนรู้” เพื่อให้มีบรรยากาศทางการลงทุนที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจสามารถสร้างเครือข่ายการให้บริการสนับสนุนทางเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยุทธศาสตร์ที่ 5 “พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อเป็นต้นแบบการบริหารมหานคร” เพื่อใช้กลไกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพ มาช่วยอำนวยความสะดวก

โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

การพัฒนากทม. ให้เข้าสู่กระแสการพัฒนาของมหานครระดับโลกจะต้องมีการเตรียมความพร้อมด้านสาธารณูปโภค โดยจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานที่จะช่วยให้ประชาชนทุกระดับสามารถเข้าถึงบริการพื้นฐานอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และสอดคล้องกับระดับรายได้ของประชากรแต่ละกลุ่ม จากการจัดอันดับด้านคุณภาพโครงสร้างพื้นฐานโดย EIU แสดงให้เห็นว่ากรุงเทพฯ ถูกประเมินที่ระดับคะแนนร้อยละ 64 ในขณะที่ค่ากลางของเมืองต่างๆ ในทวีปเอเชียมีระดับคะแนนอยู่ที่ร้อยละ 75 แสดงว่าจำเป็นต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของกรุงเทพฯ เพื่อให้สามารถสนับสนุนวิสัยทัศน์การเป็นมหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืนอย่างเหมาะสม ซึ่งจะต้องอาศัยโครงสร้างพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และใช้เทคโนโลยีอันทันสมัย โดยแบ่งประเภทโครงสร้างพื้นฐานออกเป็น 3 กลุ่ม และมีแนวทางการพัฒนาดังนี้

ตารางที่ 4.2 คุณภาพของโครงสร้างพื้นฐาน

เมือง	ค่าดัชนี (ร้อยละ)	เครือข่ายถนน	ขนส่งมวลชน	คมนาคมระหว่างประเทศ	อาคารพาณิชย์	พลังงาน	น้ำ	ระบบโทรคมนาคม
สิงคโปร์	100	4	4	4	4	4	4	4
เมลเบิร์น	100	4	4	4	4	4	4	4
ซิดนีย์	100	4	4	4	4	4	4	4
ฮ่องกง	96	3	4	4	4	4	4	4
โอซาก้า	96	4	3	4	4	4	4	4
โตเกียว	96	4	3	4	4	4	4	4
โซล	93	3	3	4	4	4	4	4
เวลลิงตัน	93	4	3	3	4	4	4	4
โอ๊คแลนด์	89	3	3	4	3	4	4	4
เซินเจิ้น	89	2	2	4	4	3	4	3
กวางเจา	82	3	2	4	4	4	3	3
ไทเป	79	3	2	4	3	3	2	4
กัวลาลัมเปอร์	77	3	1	4	4	3	2	3
เชียงใหม่	77	2	2	3	4	3	4	3
เกียนสิน	77	2	2	3	4	3	4	3
กรุงเทพฯ	64	1	2	3	3	3	4	2
มะนิลา	62	2	1	3	2	3	3	3

ที่มา : EIU Urban Livability Survey, 2006.

1. โครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง

ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของการเป็นมหานคร คือ ความสามารถในการติดต่อกับเขตพื้นที่อื่นๆ ในหลายระดับ ทั้งในระดับประเทศ ทวีปเอเชีย และทั่วโลก ซึ่งกรุงเทพฯ และรัฐบาลได้ร่วมกันผลักดันให้ภาคมหานครมีศักยภาพด้านการคมนาคมขนส่งเทียบเท่ากับมหานครอื่นๆ ของโลก โดยลงทุนกับการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เช่น การก่อสร้างทางพิเศษและระบบขนส่งมวลชน การขยายส่วนต่อเชื่อมทางพิเศษให้ครอบคลุมพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล และเชื่อมโยงไปสู่จังหวัดใกล้เคียงโดยรอบ และมีแผนพัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็นศูนย์กลางทางการคมนาคมขนส่งประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และการพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิที่ถูกจัดให้เป็นอันดับ 16 ของโลกในด้านจำนวนผู้โดยสาร (อันดับ 4 ของเอเชีย และ เป็นอันดับ 1 ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) และเป็นอันดับ 19 ในด้านปริมาณการขนส่งสินค้า (อันดับ 9 ของเอเชีย และเป็นอันดับ 2 ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้)

จากการจัดอันดับคุณภาพด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง แสดงให้เห็นว่ากรุงเทพฯ มีจุดอ่อนในเรื่องคุณภาพของโครงข่ายถนน และโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบขนส่งมวลชน เนื่องจากกรุงเทพฯ มีสัดส่วนพื้นที่ถนนกับพื้นที่เมืองทั้งหมดอยู่ในระดับต่ำ และระบบขนส่งมวลชนที่มีประสิทธิภาพสูงอย่างระบบขนส่งมวลชนบนรางก็ยังไม่อยู่ในช่วงการดำเนินการออกแบบและก่อสร้าง จึงยังไม่มีประสิทธิภาพที่ติดนักเมื่อเปรียบเทียบกับเมืองต่างๆ ในทวีปเอเชีย

กรุงเทพฯ และรัฐบาล
ได้ร่วมกันผลักดัน
ให้ภาคมหานครมีศักยภาพ
ด้านการคมนาคมขนส่ง
เทียบเท่ากับมหานครอื่นๆ
ของโลก

2. บริการสาธารณูปโภค

รัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญกับการลงทุนในกิจการสาธารณูปโภคด้านต่างๆ ในกรุงเทพฯ เพื่อให้สามารถเทียบชั้นได้กับมหานครอื่นๆ เช่น โครงการควบคุมและป้องกันน้ำท่วม ระบบระบายน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล โรงบำบัดน้ำเสีย การพลังงาน การเคหะและอาคารสงเคราะห์ และระบบการรวบรวม จัดเก็บและกำจัดขยะมูลฝอย อย่างไรก็ตาม ผลการจัดอันดับของ EIU แสดงให้เห็นว่า กรุงเทพฯ ยังตามหลังอีก 10 เมืองในภูมิภาคเอเชียในเรื่องคุณภาพการบริการพลังงาน และด้อยกว่าอีก 13 เมืองในเรื่องการเคหะและอาคารสงเคราะห์ อีกทั้งการขอรับบริการสาธารณะต่างๆ ก็ยังต้องใช้เวลาดำเนินการนานมาก เช่น การขอติดตั้งโทรศัพท์ ไฟฟ้า และระบบประปา

3. โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ในปัจจุบันได้มีการพัฒนาเครือข่ายไฟเบอร์ออปติกในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑลเพื่อสนับสนุนการให้บริการโทรศัพท์ภาคพื้นดินและการติดต่อผ่านระบบสื่อสารดาวเทียม แต่ผลการสำรวจของ EIU พบว่ากรุงเทพฯ อยู่ในอันดับสุดท้ายทางด้านคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านการให้บริการบรอดแบนด์ที่เป็นข้อจำกัดของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั่วประเทศในการใช้ระบบการติดต่อสื่อสารความเร็วสูงเพื่อเข้าถึงตลาดโลก

แม้ว่าประเทศไทยจะเริ่มต้นนำเอาระบบอิเล็กทรอนิกส์มาปรับใช้ในกิจการของรัฐบาลมากขึ้นเป็นอย่างมาก แต่กรุงเทพฯ ยังคงถูกจัดให้อยู่ในอันดับที่ 14 ของทวีปเอเชียในการใช้ระบบ e-Government ตามหลังโซล เซียงไฮ้ ฮองกง สิงคโปร์ โตเกียว อันเนื่องมาจากความไม่เหมาะสมของโครงสร้างพื้นฐานและการนำไปประยุกต์ใช้

ตารางที่ 4.3 การจัดอันดับรัฐบาลดิจิทัล (Digital Governance) ในกรุงเทพฯ และเมืองต่างๆ ในเอเชีย ประจำปี 2548

อันดับในเอเชีย	อันดับโลก	เมือง	คะแนน	ความปลอดภัย	การใช้งานได้	เนื้อหา	บริการ	การมีส่วนร่วม
1	1	โซล	81.70	17.60	17.81	16.04	16.61	13.64
2	3	เซี่ยงไฮ้	63.90	12.00	18.75	13.13	11.69	8.36
3	4	ฮ่องกง	61.51	15.60	16.25	13.75	13.73	2.18
4	6	สิงคโปร์	60.22	10.40	15.94	11.67	14.58	7.64
5	7	โตเกียว	59.24	12.00	16.25	12.29	10.34	8.36
8	27	โอซึบิโนะ	40.75	5.60	14.38	8.33	8.98	3.45
10	39	จาการ์ตา	32.77	2.40	11.88	10.83	2.20	5.45
11	47	เกซอนซิตี	27.78	4.80	14.06	3.75	3.90	1.27
12	48	บูมโบ	27.69	10.40	10.31	4.38	1.69	0.91
14	51	กรุงเทพฯ	24.88	0.00	8.13	4.17	6.95	5.64
17	61	กัวลาลัมเปอร์	20.35	0.00	11.56	3.96	3.56	1.27

ที่มา : ปรับปรุงขึ้นจาก Marc Holzer and Seang-Tae Kim. "Digital Governance in Municipalities Worldwide (2005)," New York, NJ: Rutgers University National Center for Public Productivity, 2005.

จากข้อมูลสภาพปัจจุบันและการจัดอันดับด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก แสดงให้เห็นว่ากรุงเทพฯ ยังมีบริการในด้านดังกล่าวด้อยกว่ามหานครอื่นๆ ในทวีปเอเชียค่อนข้างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการคมนาคมขนส่งและสาธารณูปโภค ดังนั้น จึงได้ตั้งเป้าหมายในการพัฒนาให้กรุงเทพฯ มีค่าดัชนีไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 ซึ่งจะเทียบเคียงได้กับมหานครชั้นนำอย่างโซล เวลลิงตัน โอ๊คแลนด์ และเซินเจิ้น โดยผ่านการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ที่ 1 “พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแบบบูรณาการเพื่อการมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางภูมิภาค” โดยให้ความสำคัญกับด้านการขนส่งและสื่อสาร ที่จะช่วยเพิ่มค่าดัชนีในด้านโครงข่ายถนน ระบบขนส่งมวลชน และระบบโทรคมนาคม ซึ่งเป็นจุดอ่อนของกรุงเทพฯ เป็นอย่างมากในปัจจุบัน

ด้านคุณภาพชีวิต

การจะเป็นมหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืนจะต้องสร้างกรุงเทพฯ ให้มีระดับคุณภาพชีวิตที่พึงปรารถนา เกณฑ์ด้านคุณภาพชีวิตประกอบไปด้วยองค์ประกอบที่เป็นนามธรรมและรูปธรรม ซึ่งรวมถึงเสน่ห์ในทางวัตถุ ความหลากหลายและต้นทุนของเคหสถาน คุณภาพของโรงเรียนและสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน การมีระบบคุ้มครองดูแลสุขภาพทั้งระดับมูลฐานและระดับก้าวหน้าที่ประชาชนพึงจ่ายได้ การตั้งอยู่ใกล้กับสถานประกอบกิจการมกการบันเทิงและนันทนาการ ความหลากหลายและคุณภาพด้านศิลปะ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งผลการสำรวจของ EIU พบว่าคุณภาพชีวิตในภาพรวมของกรุงเทพฯ เป็นจุดอ่อนสำคัญ โดยค่ากลางของคะแนนรวมอยู่ที่ร้อยละ 75 ซึ่งกรุงเทพฯ ได้ระดับคะแนนร้อยละ 69 ซึ่งยังตามหลังเมืองในประเทศออสเตรเลีย ญีปุ่น นิวซีแลนด์ และฮ่องกง สิงคโปร์ ไทเป และอีกหลายเมืองในประเทศจีน

ตารางที่ 4.4 การจัดอันดับคุณภาพชีวิตในภาพรวม

อันดับ	เมือง	ร้อยละ
1	เมลเบิร์น	98
2	ซิดนีย์	97
3	โตเกียว	95
4	เวลลิงตัน, โอซาก้า, โอ๊คแลนด์	94
5	ฮ่องกง	91
6	สิงคโปร์, โซล	88
7	ไทเป	81
8	เกียนสิน, เซี่ยงไฮ้	76
9	เซินเจิ้น	74
10	กัวลาลัมเปอร์	72
11	กวางเจา	71
12	กรุงเทพฯ	69
13	มะนิลา	61
14	นิวเดลี	57

ที่มา : EIU Urban Livability Survey 2006.

ยุทธศาสตร์ที่ 4
การสร้างเสริมความเข้มแข็ง
“พัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็นมหานคร
แห่งคุณภาพชีวิตที่ดีและมีเอกลักษณ์
ทางวัฒนธรรม” ให้เพิ่มระดับค่าคะแนน
ให้เป็นประมาณร้อยละ 85
ซึ่งเทียบเท่ากับโซล เซินเจิ้น และเทียนสิน

1. ด้านความมั่นคงและความปลอดภัย

ผลการสำรวจของ EIU แสดงให้เห็นว่ากรุงเทพฯ มีจุดอ่อนในด้านอัตราการเกิดอาชญากรรม ความรุนแรง ภัยจากการก่อการร้าย ซึ่งค่าคะแนนกลางอยู่ที่ร้อยละ 72.5 ในขณะที่กรุงเทพฯ มีค่าคะแนนร้อยละ 65 ซึ่งสะท้อนให้เห็นปัญหาในด้านอาชญากรรม การลักเล็กขโมยน้อย ภัยจากการก่อการร้าย คดีที่มีการใช้ความรุนแรง ภัยจากความขัดแย้งทางทหาร และความไม่สงบในบ้านเมือง ซึ่งจะต้องพัฒนาและแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยยุทธศาสตร์ที่ 4 “พัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็นมหานครแห่งคุณภาพชีวิตที่ดีและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม” ให้เพิ่มระดับค่าคะแนนให้เป็นประมาณร้อยละ 85 ซึ่งเทียบเท่ากับโซล เซินเจิ้น และเทียนสิน โดยผ่านการสร้างความเข้มแข็งตั้งแต่ระดับชุมชน และบูรณาการกับองค์ความรู้และบุคลากรสนับสนุนจากรัฐบาลกลาง เพื่อให้เกิดการสร้าง ความมั่นคงและปลอดภัย ในทุกระดับพื้นที่และกลุ่มบุคคล

ตารางที่ 4.5 การจัดอันดับความมั่นคงปลอดภัย – การปลอดภัยจากอาชญากรรม ความขัดแย้ง ภัยจากการก่อการร้าย

อันดับ	เมือง	ร้อยละ (2549)	ลักเล็กขโมยน้อย	อาชญากรรม และคดีอาชญากรรม	ความขัดแย้งทางทหาร	ความไม่สงบในบ้านเมือง	ภัยการก่อการร้าย
1	โอคลแลนด์	95	3	4	4	4	4
1	เบลเบิร์น	95	3	4	4	4	4
1	โตเกียว	95	3	4	4	4	4
1	เวลลิงตัน	95	3	4	4	4	4
2	ฮ่องกง	91	3	4	4	4	4
3	โอซาก้า	90	3	4	4	4	3
3	ซิดนีย์	90	3	3	4	4	4
4	สิงคโปร์	88	4	4	4	4	3
5	โซล	85	3	4	3	4	3
5	เซินเจิ้น	85	3	3	4	3	4
5	เทียนสิน	85	3	3	4	3	4
6	กวางเจา	80	2	3	4	3	4
6	เซี่ยงไฮ้	80	2	3	4	3	4
6	ไทเป	80	2	3	4	3	4
7	กัวลาลัมเปอร์	72	2	3	4	4	2
8	กรุงเทพฯ	65	2	3	3	3	2
9	มะนิลา	61	1	3	3	2	2

ที่มา : EIU Urban Livability Survey 2006.

2. ด้านการดูแลสุขภาพ

ผลการสำรวจของ EIU ในด้านการดูแลสุขภาพ กรุงเทพฯ ได้รับการประเมินที่ระดับค่าคะแนนร้อยละ 62 ซึ่งต่ำกว่าค่ากลางที่ร้อยละ 75 เนื่องจากจุดอ่อนสำคัญในด้านคุณภาพของระบบการดูแลสุขภาพของภาครัฐและด้านการดูแลสุขภาพทั่วไป แต่กรุงเทพฯ กลับมีจุดแข็งในด้านการดูแลสุขภาพของเอกชนและการให้บริการดูแลรักษาสุขภาพของเอกชน เนื่องจากมีโรงพยาบาลเอกชนหลายแห่งที่มีชื่อเสียงในการรักษาและการให้บริการทั้งผู้ป่วยชาวไทยและชาวต่างประเทศ

แนวทางการพัฒนากรุงเทพฯ ในช่วง 12 ปีข้างหน้า จะมุ่งพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพที่ให้บริการโดยหน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพในการให้บริการที่ดีขึ้น โดยผ่านการพัฒนาด้านยุทธศาสตร์ที่ 3 “พัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็นมหานครแห่งสิ่งแวดล้อม” เพื่อให้ประชาชนมีชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี และยุทธศาสตร์ที่ 4 “พัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็นมหานครแห่งคุณภาพชีวิตที่ดีและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม” ซึ่งจะส่งผลให้กรุงเทพฯ สามารถยกระดับขีดความสามารถในการดูแลสุขภาพให้มีค่าคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ซึ่งจะอยู่ในระดับสูงกว่าเมืองเวลลิงตัน ประเทศออสเตรเลีย และสามารถพัฒนาให้ใกล้เคียงกับเมืองอันดับ 1 อย่างเมลเบิร์น โอซาก้า ชิดนีย์ และโตเกียว

ตารางที่ 4.6 การจัดอันดับการดูแลสุขภาพ

อันดับ	เมือง	ร้อยละ	การมีระบบดูแลสุขภาพของเอกชน	คุณภาพของระบบดูแลสุขภาพของเอกชน	การมีระบบดูแลสุขภาพของรัฐ	คุณภาพของระบบดูแลสุขภาพของรัฐ	ตัวชี้วัดการดูแลสุขภาพทั่วไป
1	เมลเบิร์น	100	4	4	4	4	4
1	โอซาก้า	100	4	4	4	4	4
1	ชิดนีย์	100	4	4	4	4	4
1	โตเกียว	100	4	4	4	4	4
2	เวลลิงตัน	87	4	4	3	3	3
3	ฮ่องกง	83	4	4	2	3	3
3	โซล	83	4	4	3	3	2
3	ไทเป	83	4	4	3	3	3
4	สิงคโปร์	79	4	4	3	2	2
4	เกียนสิน	79	4	4	3	3	2
5	เซี่ยงไฮ้	75	4	4	3	2	2
6	เซินเจิ้น	71	3	4	3	2	2
7	กวางเจา	67	3	3	3	2	2
8	กรุงเทพฯ	62	4	3	2	1	1
8	กัวลาลัมเปอร์	62	4	3	2	2	2
8	โอكلแลนด์	62	4	4	4	3	3
8	นิวเดลี	62	4	3	1	2	1
9	ฮานอย	62	3	3	2	1	2

ที่มา : EIU Urban Livability Survey 2006.

3. ด้านสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม

กรุงเทพฯ ได้เปรียบเมืองอื่นๆ ในด้านสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม โดยได้รับการประเมินที่ระดับคะแนนร้อยละ 75 ซึ่งสูงกว่าค่ากลางที่อยู่ที่ร้อยละ 74.5 ซึ่งกรุงเทพฯ มีจุดแข็งในเรื่องเสรีภาพทางสังคมและการนับถือศาสนา และเสรีภาพจากการตรวจตราควบคุม แต่ได้ค่าคะแนนระดับปานกลางในเรื่องกีฬาและวัฒนธรรม นอกจากนี้ ยังมีจุดแข็งในเรื่องอาหารการกิน สินค้า และบริการสำหรับผู้บริโภคแต่ก็ยังมีจุดอ่อนในด้านการปลอดทุจริตและคอร์รัปชัน

ตารางที่ 4.7 การจัดอันดับสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม

อันดับ	เมือง	ร้อยละ	การปลอดจากคอร์รัปชัน	เสรีภาพทางสังคมและการนับถือศาสนา	เสรีภาพจากการตรวจตราควบคุม	กีฬา	วัฒนธรรม	อาหารการกิน	สินค้าและบริการสำหรับผู้บริโภค
1	โอคลแลนด์	98	4	4	4	4	3	4	4
1	เบลเบิร์น	98	4	4	4	4	3	4	4
2	ซิดนีย์	97	4	4	4	4	4	4	4
3	เวลลิงตัน	95	4	4	4	4	3	4	4
4	โอซาก้า	94	3	4	4	4	4	4	4
4	โตเกียว	94	3	4	4	4	4	4	4
5	ฮองกง	88	4	4	4	3	3	4	4
6	โซล	84	2	4	3	3	3	4	4
7	สิงคโปร์	81	4	4	2	3	3	4	4
8	กรุงเทพฯ	75	1	4	4	3	2	4	4
8	เชียงใหม่	75	1	4	2	3	3	4	4
8	ไทเป	75	2	3	4	3	3	4	4
9	ควาลาลัมเปอร์	70	2	2	3	3	3	4	4

ที่มา : EIU Urban Livability Survey 2006.

จุดอ่อนสำคัญของกรุงเทพฯ ในด้านสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม ได้แก่ด้านการปลอดจากคอร์รัปชันและด้านวัฒนธรรม ซึ่งถ้าสามารถแก้ไขจุดอ่อนในด้านดังกล่าวได้จะทำให้มีค่าคะแนนเพิ่มขึ้นเป็นประมาณร้อยละ 90 ซึ่งเทียบเคียงได้กับเมืองฮ่องกง และประเทศที่เป็นจุดอ่อนทั้งสองเป็นภารกิจหลักในความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร ที่สามารถพัฒนาได้ด้วยการดำเนินยุทธศาสตร์ที่ 4 “พัฒนากทมฯ ให้เป็นมหานครแห่งคุณภาพชีวิตที่ดีและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม” เพื่อยกระดับขีดความสามารถทางวัฒนธรรมท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับในระดับสากล และยุทธศาสตร์ที่ 5 “พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อเป็นต้นแบบด้านการบริหารมหานคร” เพื่อแก้ปัญหาคอร์รัปชันโดยผ่านระบบการบริหารจัดการที่มีความประหยัดและมีประสิทธิภาพ

กรุงเทพฯ ได้เปรียบเมืองอื่นๆ ในด้านสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม โดยได้รับการประเมินที่ระดับคะแนนร้อยละ 75

4. ด้านคุณภาพและผลิตภาพของทรัพยากรมนุษย์

ผลการสำรวจของ EIU พบว่า แม้กรุงเทพฯ จะมีความพร้อมในด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพ แต่ก็ยังคงเป็นรองเมืองอื่นๆ ในเอเชียอีก 9 เมือง ซึ่งกรุงเทพฯ มีจุดอ่อนในด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษา เนื่องจากมีอัตราการเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาต่ำกว่าประเทศอื่นๆ ในทวีปเอเชีย กว่าครึ่งหนึ่งของผู้จบการศึกษาระดับประถมศึกษาแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน ทำให้ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่มีอัตราการศึกษาระดับมัธยมศึกษาต่ำที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

การพัฒนาด้านคุณภาพและผลิตภาพของทรัพยากรมนุษย์สำหรับกรุงเทพฯ จะต้องให้ความสำคัญกับการให้ การศึกษาของภาคีรัฐทั่วไป ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานครเป็นหลัก ซึ่งจะช่วยเพิ่มระดับค่าคะแนนให้มีค่า ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 เทียบเคียงได้กับฮ่องกง ไช่กา้ว และโตเกียว

ตารางที่ 4.8 การจัดอันดับด้านการศึกษา

อันดับ	เมือง	ร้อยละ	การมีสถาบันการศึกษาเอกชน	คุณภาพของสถาบันการศึกษาเอกชน	ตัวชี้วัดการศึกษาภาคีรัฐทั่วไป
1	โอ๊คแลนด์	100	4	4	4
1	เมลเบิร์น	100	4	4	4
1	โซล	100	4	4	4
1	ซิดนีย์	100	4	4	4
1	ไทเป	100	4	4	4
1	เวลลิงตัน	100	4	4	4
2	ฮ่องกง	92	4	4	3
2	โอซาก้า	92	4	4	3
2	โตเกียว	92	4	4	3
3	กรุงเทพฯ	83	4	4	2
3	สิงคโปร์	83	4	4	2
4	ควาลาลัมปอร์	75	3	4	2

ที่มา : EIU Urban Livability Survey 2006.

✦ บทส่งท้าย

กรุงเทพฯ ในอนาคตจะมีความเป็นมหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน ด้วยการเป็นแหล่งแรงงานที่มีทักษะฝีมือและมีความสามารถ มีโครงสร้างพื้นฐานและระบบโครงข่ายโทรคมนาคมที่เป็นเลิศ มีคุณภาพชีวิตของประชากร และสิ่งแวดล้อมที่ดี มีความยืดหยุ่นพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนโครงสร้างเพื่อการพัฒนาและปรับตัวให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกได้

แม้ว่ากรุงเทพฯ จะมีจุดอ่อนหลายด้าน ทั้งในด้านประสิทธิภาพในการใช้ปัจจัยในการผลิต ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน กฎหมายทั้งด้านธุรกิจและสภาพแวดล้อม ยังมีความอ่อนแอ มีความเสี่ยงสูงทางเศรษฐกิจ ระบบการศึกษาที่จัดโดยภาครัฐยังเป็นจุดอ่อน ระบบโทรคมนาคมยังล้าหลัง และคุณภาพชีวิตของประชาชนก็ยังคงอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับประเทศในทวีปเอเชีย

แต่ด้วยวิสัยทัศน์ที่จะพัฒนาให้กรุงเทพฯ ก้าวไปสู่ความเป็น “**มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน**” ภายใต้หลักการ Gateway, Green and Good Life และยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้ง 5 ประการ จะสร้างแนวทางใหม่ที่เหมาะสมต่อการพัฒนา ช่วยเพิ่มมูลค่าและศักยภาพของการผลิต และสร้างเสริมเชื่อมโยงทั้งด้านกายภาพ สังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี ที่จะช่วยผลักดันให้กรุงเทพฯ มีระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน และคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม เทียบเคียงได้กับมหานครชั้นนำอื่นๆ ในทวีปเอเชีย และสามารถพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางอีกแห่งหนึ่งของภูมิภาคได้

กรุงเทพฯ ก้าวไปสู่ความเป็น
“**มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน**”

ภายใต้หลักการ

*Gateway,
Green
and Good Life*

และยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้ง 5 ประการ

บรรณานุกรม

กรมโยธาธิการและผังเมือง. *โครงการวางและจัดทำผังภาค ภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล : ร่างรายงานการศึกษาฉบับสุดท้าย*, กรกฎาคม 2539.

นระ คมนามูล. *ระบบขนส่งสาธารณะใน กทม. : เทคโนโลยีการขนส่งสาธารณะในเมือง*, สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 2547.

บริษัท กรุงเทพมหานคร จำกัด. *รายงานฉบับสุดท้าย โครงการศึกษาเพื่อพัฒนากรุงเทพมหานครเป็นเมืองศูนย์กลางของภูมิภาค*. กรุงเทพฯ : หจก. เอราวัณการพิมพ์, 2545.

วรชัย ทองไทย และสุริย์พร พันพื้ง (บรรณาธิการ). *ประชากรและสังคม 2550. กรุงเทพมหานคร : เมืองโตदैี่ยวตลอดกาลของประเทศไทย*. นครปฐม : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2550.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540-2544*. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2540.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. *โครงการจัดทำและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ที่มีสมรรถนะสูงในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10*. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา. วันอังคารที่ 19 สิงหาคม 2551. โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น. กรุงเทพฯ : 55 หน้า.

Böhm, H. R., *Umwelt-und Raumplanung I: Infrastrukturplanung I*. Skript zur Vorlesung, Institut WAR, TU-Darmstadt: Darmstadt, 2002.

Kaiser, E. J., / Godschalk, D. R. / Chapin, F. S., *Urban Land Use Planning (fourth edition)*. University of Illinois Press, 1995.

Meyer, Michael D. and Miller, Eric J. *Urban Transportation Planning: a decision-oriented approach*. McGraw-Hill, 1984.

Schmidt-Eichstaedt, G. (Eds.), *Land Use Planning and Building Permission in the European Union*. Aufgaben der Kommunalpolitik 12, Deutscher Gemeindeverlag, Verlag W. Kohlhammer: Köln, 1995.

Wegener, M. and F. Fuerst. *Land-Use Transport Interaction: State of the Art*. Berichte aus dem Institut fuer Raumplanung. Universitaet Dortmund – Fakultaet Raumplanung: November 1999.

Yaro, R. and T. Hiss. *A Region at Risk: The Third Regional Plan for the New York-New Jersey-Connecticut Metropolitan Area*. Regional Plan Association: Island Press, 1996.

แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 12 ปี (พ.ศ. 2552-2563) กรุงเทพฯ มหานครแห่งความน่าอยู่อย่างยั่งยืน

ISBN 978-974-614-837-5

พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2552

จำนวนพิมพ์ 4,000 เล่ม

จัดทำโดย สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร

173 ถนนดินสอ เสาชิงช้า เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

โทรศัพท์ 0 2224 4972, 0 2225 7947

เว็บไซต์ www.bangkok.go.th

ออกแบบและผลิตโดย

บริษัท ดาวฤกษ์ คอมมูนิเคชั่นส์ จำกัด (หนึ่งในกลุ่มบริษัทกัม)

151 ชั้น 12 อาคารกัม ถนนนวลจันทร์ แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กรุงเทพฯ 10230

โทรศัพท์/โทรสาร 0 2509 9091-2

กรุงเทพมหานคร

สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร
173 ถนนดินสอ เสาชิงช้า เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทรศัพท์ 0 2224 4972, 0 2225 7947

